

Відгомін

імідж Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького в інформаційному просторі

№ 17

Черкаси – 2017

Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького
Наукова бібліотека імені Михайла Максимовича

Відгомін

імідж Черкаського національного університету імені
Богдана Хмельницького в інформаційному просторі

№ 17

Черкаси – 2017

УДК 016:378.4 (477.46)

ББК 91/9:74+74.584(4 укр –4 чек)я1

В 42

Рецензенти:

проректор з наукової роботи ЧНУ ім. Б. Хмельницького,
д. іст. наук, проф. С. В. Корновенко;
заступник директора наукової бібліотеки ім. М. Максимовича
ЧНУ ім. Б. Хмельницького В. В. Пономаренко

Укладачі:

канд. іст. наук, вчений секретар наукової бібліотеки
О. М. Абраузомова;
канд. іст. наук, доцент, вчений секретар наукової бібліотеки
Л. Г. Лисиця

Науковий редактор:

канд. іст. наук, доцент, директор наукової бібліотеки
Г. М. Голіш

В 42 **Відгомін: імідж Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького в інформаційному просторі.**
№ 17 – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2017. – 96 с.

УДК 016:378.4 (477.46)

ББК 91/9:74+74.584(4 укр –4 чек)я1

ПЕРЕДМОВА

Наукова бібліотека пропонує читачам чергове число прес-моніторингового збірника «Відгомін: імідж Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького в інформаційному просторі». Його мета полягає в оперативному інформуванні співробітників та студентів університету про ті матеріали в мас-медійних та наукових виданнях, які сприяють утвердженню належного реноме нашої *alma mater* в освітній спільноті. Подана у пропонованому збірнику інформація згрупована за хронологічно-галузевим принципом і охоплює період від липня до грудня 2016 року. Під рубрикою «На шпалтах масової періодики» подано стислі анотації матеріалів про університет, що вміщені на сторінках газет та медійних часописів. Наступна структурна частина видання дозволяє відстежити найбільш вагомі виступи викладачів, студентів університету в теле- та радіоефірі. Зі сторінок збірника читач дізнається також і про те, як виглядає наш ВНЗ у світовій інформаційній мережі Internet.

Оскільки одним із найбільш ефективних способів утвердження належного авторитету ЧНУ є кількість і якість його наукової продукції, у цьому випуску міститься також перелік найголовніших публікацій наших викладачів у окреслений період. При цьому, мова йде лише про монографії, книги, навчально-методичні посібники, а також статті в іноземній періодиці. Ця інформація почертнутила із особистих звітів науково-педагогічних працівників науковому відділу університету. У вказаному переліку зустрічаються й ті датовані минулим роком публікації, які з різних причин не ввійшли до передніх збірників. Подається також інформація про наукові конференції різного рівня, що проводилися на базі нашого університету завдяки організаторській ініціативі його підрозділів.

Ми усвідомлюємо, що подана у пропонованому виданні інформація носить неповний та в деякому навіть фрагментарний характер, що пов’язано з певними об’єктивними й суб’єктивними причинами. Будемо дуже вдячні за конструктивну критику, ділові пропозиції, якіми максимально врахуємо в підготовці наступних чисел збірника.

Г. М. Голіш

НА ШПАЛЬТАХ МАСОВОЇ ПЕРІОДИКИ

1. *Маки в університеті* // Освіта. – 2016. – № 18. – С. 1.

У статті йдеться про вшанування подвигу українського народу у Другій світовій війні, його внеску в перемогу Антигітлерівської коаліції над нацизмом у Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького. У його стінах у День пам'яті та примирення зустрілися різні покоління людей, чия молодість була обпалена віною – колишні фронтовики, діти війни і студенти, які стають на захист Батьківщини в неоголошенні війні з російським агресором.

2. Полуянов А. *Стартует вступительная кампания 2016. Что нужно знать абитуриентам?* / А. Полуянов // Акцент. – 2016. – 6 июля. – С. 3.

Цьогорічна вступна кампанія супроводжується всілякими нововведеннями і змінами, що вносить ще більший градус нервозності в традиційно напружену для абітурієнтів атмосферу. Автор поцікавився у голови ради ректорів Черкаської області, ректора ЧНУ ім. Б. Хмельницького Олександра Черевка, що в першу чергу потрібно знати майбутнім студентам та їхнім батькам про вступ-2016.

3. ЧНУ ім. Б. Хмельницького: адекватна вартість навчання, консультант пункт для вступників, військова кафедра та подвійний диплом : інтерв'ю з ректором професором О. В. Черевком // Нова Доба. – 2016. – 7 лип. – С. 9.

Про особливості та основні тенденції вступної кампанії-2016 розповів голова ради ректорів та директорів вищих навчальних закладів I – IV рівнів акредитації Черкащини, ректор ЧНУ ім. Богдана Хмельницького Олександр Черевко. Олександр Володимирович повідомив і про низку інновацій для абітурієнтів, які підготував Черкаський національний у 2016 році.

4. Україна. Президент (2016, червень, П. Порошенко). Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня Конституції України : указ від 25. 06. 2016 р. // Освіта. – 2016. – № 25–26. – С. 1.

Повідомляється про присудження завідувачу кафедри Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Поліщуку Володимиру Трохимовичу державної нагороди – почесного

звання «Заслужений працівник освіти України» за значний особистий внесок у державне будівництво, соціально-економічний, науково-технічний, культурно-освітній розвиток України, вагомі трудові здобутки та високий професіоналізм.

5. *На практику за кордон* (студенти ЧНУ ім. Б. Хмельницького проходять практику та здобувають освіту за кордоном, беруть участь у міжнародних програмах) // Освіта. – 2016. – № 29–30. – С. 3.

У кореспонденції акцентується увага на здійсненні міжнародної діяльності викладачами та студентами університету, яка є одним із пріоритетних напрямів діяльності у навчальному закладі. Цю роботу організовує та координує навчально-науковий центр зовнішніх і міжнародних зв'язків університету. Загалом, щорічно науковці університету здійснюють до 100 виїздів за кордон для викладацької, науково-дослідної роботи, стажувань, участі у конференціях, симпозіумах, семінарах, міждержавних проектах та культурно-освітніх програмах.

6. Буевич Е. *Днепр на грани экологической катастрофы: как спасти реку?* / Е. Буевич // Акцент. – 2016. – 10 авг. – С. 2.

(на цю тему: Нікітенко Л. Зелений Дніпро у будь-яку погоду... Катастрофа головної річки творимо «всім миром» // Л. Нікітенко // Україна молода. – 2016. – 16 серпня. – С. 7.)

«З Дніпром треба терміново щось робити» – це була головна думка всіх учасників круглого столу «Екологічні проблеми басейну річки Дніпро та шляхи їх вирішення». У Черкасах зібралася експертна група, аби виробити пропозиції з порятунку головної української річки і відправити їх до міністерств економіки, регіонального розвитку та Прем'єр-міністра України. Своєю експертною думкою поділився й кандидат біологічних наук, завідувач кафедри екології ЧНУ ім. Б. Хмельницького Олександр Спрятайло, який детально проаналізував комплекс причин небезпечної екологічної ситуації на дніпровській акваторії.

7. Черкаський виш шукає кошти для відновлення знищеної пожежею корпусу // Вечірні Черкаси. – 2016. – 17 серп. – С. 6.

У кореспонденції йдеться про те, що відновлення знищеної пожежею навчального корпусу № 4 ЧНУ ім. Б. Хмельницького

є болючою проблемою як для навчального закладу, так і для міста в цілому. Як розповів перший проректор університету Василь Мойсіенко, корпус університету в центрі міста зазнав цього лиха ще в 1990 р. Протягом 2006 – 2009 рр. було проведено капітальний ремонт правового крила корпусу та відбудовано центральну частину приміщення. Зараз у відремонтованій частині споруди навчається 1000 студентів, проте їхня кількість щороку зростає, що актуалізує проблему аудиторного фонду. Створення одної в області військової кафедри також потребує окремого приміщення для її нормального функціонування.

8. «Дитячі роки» Незалежності // Акцент. – 2016. – 24 серп. – С. 2.

Деякими своїми думками щодо значення незалежності України поділився професор, доктор історичних наук, в. о. завідувача кафедри історії України ЧНУ ім. Богдана Хмельницького Віталій Масленко: «Хто б що не казав, а наше суспільство – активно живе, таке, яке поступово все більше трансформується у громадянське суспільство. Суспільство, яке не дозволяє ставити на собі якісь експерименти та намагається протистояти утикам влади. Доказом цього і є всі наші революції». У своїй колонці професор проаналізував «плюси і мінуси» доби Незалежності України.

9. Петренко Ю. Топ-10 всеукраїнських рекордів Черкащини / Ю. Петренко // Акцент. – 2016. – 29 серп. – С. 6.

Подано добірку всеукраїнських рекордів Черкащини останніх років. Зазначено, що у 2014 р. студенти ЧНУ ім. Б. Хмельницького створили графіті герба, яку спеціальною апаратурою малювали на стіні будинку черкаського торгівельного центру. Малюнок заввишки 18 м назвали «Єдина країна» та презентували на День незалежності. Графіті увійшло в Книгу рекордів України.

10. Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького долучився до національних святкувань із нагоди Дня державного прапора та Дня незалежності України // Вечірні Черкаси. – 2016. – 31 серп. – С. 2.

У стислій замітці повідомляється, що на театральній площі працівники університету на чолі з ректором Олександром Черевком 23 серпня 2016 р. взяли участь в урочистому піднятті українського

прапора. А з нагоди 25-ої річниці незалежності України професор ЧНУ ім. Б. Хмельницького Володимир Поліщук отримав почесне звання «Заслужений працівник освіти України».

11. Голиш Г. М. Натхнена і мудра хода життєва / Г. М. Голиш // Нова Доба. – 2016. – 8 верес. – С. 8.

Подано інтер'ю з професором Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Чабаном Анатолієм Юзефовичем з нагоди його 70-річчя. Він є відомим ученим і освітянином, краєзнавцем, державним діячем, дипломатом, кавалером високих нагород, лауреатом престижних премій. Із розлогого матеріалу читач дізнається про насичене знаковими подіями життя та непересічну діяльність ювіляра.

12. Нікітенко Л. Плече допомоги. Опікуватися синами загиблих воїнів АТО взялися у Черкаському виші / Л. Нікітенко // Україна молода. – 2016. – 9 верес. – С. 3.

Добру справу започаткували в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького. Тут вирішили опікуватися першокурсниками, батьки яких загинули в зоні АТО, захищаючи Україну. «Сьогодні вони стали членами нашої університетської родини, і ми зробимо все можливе, щоб їхнє навчання було комфортним. Ми готові підставити плече і спільно вирішувати їхні проблеми», – говорить ректор університету Олександр Черевко.

Колектив ЧНУ, як розповідають у прес-службі вишу, загалом має гарні традиції доброчинності. Тут, за ініціативи студентської ради та ректорату, допомагають воїнам АТО, збираючи для них продукти харчування та теплий одяг, в університеті активно розвивається донорський рух. А ще викладачі та студенти університету створили благодійний фонд «Заради дитячої усмішки», який організовує та проводить концерти й аукціони на підтримку онкохворих дітей.

13. Коваль І. Валентин Лазуренко про археологічні знахідки на городі, зустріч з Богданом Хмельницьким та найяскравіший дитячий спогад / І. Коваль // Нова Доба. – 2016. – 15 верес. – С. 10.

Статтю присвячено доктору історичних наук, професору, лауреату обласної краєзнавчої премії імені Михайла Максимовича та журналістської премії «Прометей», академіку Академії наук вищої

школи України, автору понад 200 наукових робіт з історії України, народознавства та краєзнавства, Валентину Лазуренку. Цьогоріч він святкує своє 40-річчя і з цієї нагоди ювіляр поділився із журналістами «Нової доби» найяскравішими спогадами дитинства, сімейними традиціями, мріями й творчими планами на майбутнє. Історичну освіту майбутній науковець здобув у Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького, більше того, був у складі першого випуску істориків вишу.

14. Волощенко С. Як встановили, що Черкасам 730 років? / С. Волощенко // Аксент. – 2016. – 17 верес. – С. 3.

У переддень святкування Дня міста автор з'ясовує проблему датування м. Черкаси. Існує аж п'ять версій першої згадки міста в літописах. Чому відзначається лише одна з них, розповів професор Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Анатолій Чабан, який у 1982–1986 роках як історик і заступник керівника області з гуманітарних питань очолював групу дослідників із встановлення дати заснування м. Черкаси.

15. Голова Черкаської обладміністрації провів нараду щодо кафедри військової підготовки у ЧНУ // Нова Доба. – 2016. – 22 верес. – С. 4.

Подано розлогу інформацію про нараду, присвячену розвитку військової справи на Черкащині та підготовку до початку першого навчального року одної в області кафедри військової підготовки.

Зокрема, в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького голова ОДА Юрій Ткаченко, міський голова Черкас Анатолій Бондаренко, обласний військовий комісар Євгеній Курбет, начальник обласного управління містобудування та архітектури Василь Дмитренко, керівництво університету на чолі з ректором Олександром Черевком, підрядники та виконавці робіт оглянули територію біля університету та приміщення, де студенти опановуватимуть військову справу. Як пояснив учасникам зустрічі ректор Олександр Черевко, нині тривають ремонтні роботи в навчальному корпусі № 1. Облаштовується приміщення кафедри, зброярня, навчальні аудиторії, замовлено форму студентам. Усе крило корпусу буде оснащено тематичною наочністю.

16. Молодим ученим ЧНУ ім. Б. Хмельницького призначено стипендії Кабінету Міністрів України // Вечірні Черкаси. – 2016. – 19 жовт. – С. 3.

У стислій інформації зазначається, що молодим ученим ЧНУ ім. Б. Хмельницького Глібу Барашнікову, Наталії Карапуш та Олегу Тараненку призначено стипендії Кабінету Міністрів України.

17. Коваль І. Коагулянти, флокулянти, кварцовий пісок, хлорамонізація, іржаві труби – шлях, який проходить вода від Дніпра до крана. Коментар до теми / І. Коваль // Нова Доба. – 2016. – 20 жовт. – С. 6–7.

Над проблемою отримання якісної води споживачем розмірковував завідувач кафедри екології та агробіології ННІ природничих наук ЧНУ ім. Б. Хмельницького, кандидат біологічних наук Олександр Спрягайлло. Зокрема, він дав деякі поради щодо можливих альтернатив фільтрації води.

18. Студентка ЧНУ виграла бронзу чемпіонату Європи з боксу // Нова Доба. – 2016. – 20 жовт. – С. 15.

У вересні першокурсниця навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту і здоров'я ЧНУ ім. Б. Хмельницького, майстер спорту та член збірної команди України з боксу Анастасія Шпанюк повернулася з Туреччини, де відбувся Чемпіонат Європи з боксу серед жінок у молодіжних і юніорських вікових групах. Анастасія виборола бронзу в групі «Молодь» (вагова категорія – 75 кг). Дівчина поділилася із читачами своїми думками щодо великого спорту та враженнями про міжнародні змагання.

19. Авер'янова К. Університет стрімко змінюється / К. Авер'янова, С. Небилиця, О. Тютенко // Наш національний. – 2016. – № 3. – С. 2.

У матеріалі зібрано коментарі проректорів ЧНУ ім. Б. Хмельницького – Василя Мойсієнка, Юрія Удовенка, Сергія Корновенка, Галини Гаврилюк – щодо оновлення університету в різних зразках: науковому, інноваційному, матеріально-технічному та іміджевому.

20. Асоціація випускників університету відзначає свою першу річницю // Наш національний. – 2016. – № 23. – С. 8.

У кореспонденції зазначено, що в 2015 р. за ініціативи Тетяни Запорожець, Людмили Калюжної та Ярослава Короля було створено Асоціацію випускників ЧНУ імені Богдана Хмельницького. Клуб має на меті згуртувати випускників-однодумців університету, які своїм професіоналізмом, успіхами й досягненнями примножують славу ЧНУ, перетворюють його ім'я на визнаний в Україні та світі бренд.

21. **Безверха В.** Кафедру військової підготовки ЧНУ відкриває першим в області / В. Безверха, В. Шевченко // Наш національний. – 2016. – № 23. – С. 4.

Повідомляється про те, що ЧНУ ім. Б. Хмельницького пропровів перший набір майбутніх офіцерів запасу. Тепер протягом двох років студенти на базі університету вивчатимуть військові дисципліни, після успішного опанування яких отримають звання молодшого лейтенанта. Автори детально аналізують програми навчання студентів за спеціальностями «Бойове застосування механізованих з'єднань, військових частин і підрозділів» та «Психологія», науково-педагогічний склад військової кафедри, її матеріально-технічну базу тощо.

22. **Гуржій О. Людмила Прокопенко:** «Основне для педагога – виховати Людину в людині» / О. Гуржій, Т. Дзюменко // Наш національний. – 2016. – № 23. – С. 6.

Автори присвятили розлогий нарис життєпису Людмили Прокопенко, педагогічна діяльність якої нараховує півстоліття. Людмила Ісааківна свого часу була завідувачем кафедри педагогіки й загальної психології та проректором із навчальної роботи Черкаського університету, а її педагогічні новації діють у ВНЗ й сьогодні.

23. **Дубова А.** Отець Володимир: «Я впевнений, що ми свій духовний дім зможемо збудувати по крупиці» / А. Дубова, О. Фесенко // Наш національний. – 2016. – № 23. – С. 3.

До Дня Покрови Пресвятої Богородиці кореспонденти «Нашого національного» провели інтерв'ю з настоятелем храму Святих рівноапостольних Кирила і Мефодія – ієресом Володимиром Штокалом. Отець Володимир розповів про історію спорудження храму біля університету, його нинішній стан та про важливість духовного

складника в житті кожного християнина. Наприкінці статті розміщено Молитву до Пресвятої Богородиці.

24. **Козловська Т.** Журналіст програми «Абзац», випускник університету, завітав до рідної Альма-матер / Т. Козловська, Ю. Олійник // Наш національний. – 2016. – № 23. – С. 8.

Майстер провокацій програми «Абзац», що виходить на «Новому каналі», Валентин Чернявський приїхав до рідного університету поспілкуватися зі студентами-медійниками та викладачами, аби разом пригадати минуле, обговорити особливості журналістської роботи та поділилися цікавими історіями.

25. **Левченко В.** Фронтові історії / В. Левченко // Наш національний. – 2016. – № 23. – С. 5.

Студенти та випускники Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького беруть участь у боротьбі за цілісність нашої держави. Чи не в кожному науково-навчальному інституті та факультеті є студент, який воював або зараз перебуває в зоні АТО. Історії військовослужбовців, хто свого часу змінив університетські аудиторії на окопи, а нині повернувся до мирного життя, подано в цій об'ємній розвідці. Зокрема, автор оповідає про Сергія Старова (фахівець кафедри видавничої справи, редактування і теорії інформації), Андрія Грицаchenko (студент 3 курсу ННІ економіки і права), Ярослава Платміра (аспірант-історик), Олексія Семенюка (студент 4 курсу заочного відділення ННІ історії і філософії).

26. **Метелиця Н.** Близько двохсот іноземців здобувають освіту в ЧНУ / Н. Метелиця, А. Кожушко // Наш національний. – 2016. – № 23. – С. 7.

У короткій розвідці повідомляється, що нині в університеті навчається близько двохсот студентів із таких країн, як Азербайджан, Гамбія, Гана, Зімбабве, Кувейт, Лівія, Нігерія, Туркменістан. Вони обирають нашу альма-матер через позитивну репутацію університету та прийнятні ціни на навчання. Директор навчально-наукового центру організації роботи з іноземними студентами Василь Андрушак зазначає, що Черкаський національний університет намагається створити належні умови для навчання. Популярними серед іноземців є спеціальності «Право» та «Міжнародні економічні відносини».

27. Титаренко К. «Я бачу себе економістом у престижній українській фірмі» – Манятела Адріан Андіса / К. Титаренко, М. Максьома // Наш національний. – 2016. – № 23. – С. 7.

Висвітлено університетське життя одного із іноземних студентів ЧНУ ім. Б. Хмельницького – Манятела Адріана Андіса, який навчається на першому курсі ННІ економіки і права. Студент підкреслює, що завдяки активній підготовці й підтримці викладачів університету зміг легко вступити на бажану спеціальність. Зараз хлопець поєднує навчання і заняття спортом – захоплюється бігом. У розмові з кореспондентами «Нашого національного» Матіатела ділиться своїми мріями та планами на майбутнє.

28. Діалог з НАТО // Освіта України. – 2016. – 7 листоп. – С. 3.

Про євроатлантичні перспективи України під час форуму «Україна-НАТО», що відбувся в ЧНУ ім. Б. Хмельницького, дискутували представники влади, громадськості, науковці, студенти, учасники АТО. На переконання Александера Віnnікова, Голови Представництва НАТО в Україні, формування суспільної думки із питання вступу України в євроатлантичну систему колективної безпеки – надзвичайно важлива місія, і вищі навчальні заклади відіграють у зазначених процесах провідну роль.

29. Павловська О. Лекцію студентам ЧНУ прочитав віце-прем'єр // О. Павловська // Черкаський край. – 2016. – 16 листоп. – С. 4.

У статті детально розповідається про візит віце-прем'єр-міністра у Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. Зазначено, що В'ячеслав Кириленко прочитав відкриту лекцію, де акцентував увагу на історичному значенні трьох українських революцій: Революції на Граніті, Помаранчевої та Революції Гідності. Він відзначив, що рушійною силою в них була молодь і, зокрема, студенти. У вищій йому активно ставили запитання щодо причин зменшення кількості бюджетних місць, особливостей нормативно-правової бази в галузі освіти. Віце-прем'єр-міністр запевнив, що з 2018 р. запрацює новітня українська школа.

30. На землі Тараса і Богдана // Освіта. – 2016. – 16 листоп. – С. 1.

Прес-служба Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького повідомляє про візит віце-прем'єра України В'ячеслава

Кириленка в рамках робочої поїздки на Черкащину в провідний вищий навчальний заклад області. Темою відкритої лекції для студентів та колективу університету стала: «Незмінність цінностей як незворотність курсу». У ході зустрічі віце-прем'єр із гуманітарних питань ознайомився з роботою кафедри військової підготовки та провів експрес-інтерв'ю в студії студентського телебачення університету.

31. Рудъко С. Потужний ресурс / С. Рудъко // Освіта. – 2016. – 16 листоп. – С. 7.

У статті підведені підсумки Восьмого міжнародного форуму «Інноватика в сучасній освіті». Цьогоріч у роботі форуму взяли участь 563 учасники з 24 регіонів України, Канади, США, Великобританії, Польщі, Чехії, Словаччини, Франції, Болгарії, Греції та інших країн. Зокрема, 98 – університетів, академій, інститутів, коледжів, технікумів, наукових установ. Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького став переможцем конкурсу із тематичних номінацій та був удостоєний почесного звання «Лауреат конкурсу» І ІІ ступенів і низки інших нагород.

32. Партизанський командир – ректор // Земля батьків. – 2016. – листоп. – С. 7.

Таким увійшов в історію Герой Радянського Союзу Олександр Васильович Тканко, якому 23 грудня виповнилося 100 років. Від Карпат і до Черкас його знали як відважного воїна й командира партизанських з'єднань, тактика яких не вписувалась в усталені канони. Оригінальним був він і на посаді ректора Черкаського педагогічного інституту, де працював 26 років. Це під його началом провінційний навчальний заклад став провідним в Україні з підготовки вчительських кадрів для сільських шкіл усіх областей. Випускники пишаються своїм ректором.

33. Нікітенко Л. Командирі у спідницях. У Черкасах навчають військових спеціалізацій / Л. Нікітенко // Україна молода. – 2016. – 13 груд. – С. 3.

Кореспондент розповідає про те, що в Черкаському національному університеті ім. Б. Хмельницького відкрили військову кафедру. Тут готуватимуть командирів механізованих підрозділів сухопутних

військ та військових психологів. «Серед 120 студентів є учасники АТО, а ще – 20 дівчат. Більшість представниць прекрасно статі, до слова, назватимуться не на психологів, а на командирів», – розповідає «Україні молоді» завідувач кафедри військової підготовки Валерій Монастирський. Викладацький склад – кандидати наук та доценти, котрі читатимуть лекції з інженерної підготовки, топографії, зв’язку, а практичні заняття проходитимуть на базі Оршанецького навчального центру неподалік Черкас, де готують контрактників для Державної прикордонної служби. За словами ректора університету Олександра Черевка, ініціював створення на Черкащині кафедри військової підготовки голова ОДА Юрій Ткаченко ще у 2014 році. Але знадобився час для отримання дозволу Міністерства оборони, ліцензування спеціальностей, укомплектування кафедри кадрами та створення належної матеріально-технічної бази.

34. **Ковалев І.** У пошуках крові: кількість донорів на Черкащині стабільно зменшується / І. Ковалев, О. Зінченко // Нова Доба. – 2016. – С. 6–7.

Розлогий матеріал інформує про небезпечну тенденцію до зменшення кількості донорів на Черкащині. Для збільшення кількості донацій колектив Черкаської станції переливання крові залишає до масового донорства студентів та військовослужбовців. Одним із постійних партнерів станції є ЧНУ ім. Б. Хмельницького. У статті наведено коментар організатора донорської справи у вищі – студента ННІ історії і філософії Василя Дунаєвського.

35. **Лисенко С.** Навчаємося, щоб захищати / С. Лисенко // Наш національний. – 2016. – № 24. – С. 2.

Відкриттям кафедри військової підготовки відзначили в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького День Збройних Сил України. На сторінці, присвяченій цій знаковій події, розміщено коментарі Ірини Геращенко, Вячеслава Кириленка, Ігоря Толока, Юрія Ткаченка, Олександра Вельбівця, які були запрошенні на святковий захід.

36. **Ромашенко Л.** Олександр Васильович Тканко – педагог, воїн, письменник / Л. Ромашенко // Наш національний. – 2016. – № 24. – С. 3.

У статті деталізовано життєвий та творчий шлях Героя Радянського Союзу, ректора Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького з 1953 по 1979 рік (тоді Черкаського педінституту), професора-історика Олександра Васильовича Тканка. Автор ділиться своїми спогадами про О. Тканка, акцентує увагу на вшануванні пам’яті творця історії вищого навчального закладу в стінах університету.

37. **Шліхта Л.** Благодійність як спосіб життя / Л. Шліхта // Наш національний. – 2016. – № 24. – С. 4.

Інформується, що університетська громада в повсякденних клю-потах не забуває про тих, хто потребує підтримки й допомоги. Так, студрада університету організувала кілька благодійних акцій до Дня Святого Миколая та Нового року. Перелік добрих справ постійно поповнюють студенти та викладачі ННІ історії і філософії та ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва.

38. **Шліхта Л.** Студенти ЧНУ за якісний гумор / Л. Шліхта // Наш національний. – 2016. – № 24. – С. 4.

У матеріалі йдеться про те, що цьогоріч три студентські команди жартівників – «Хвілюватися немає причин», «Колоритні» та «Казбет» завоювали серця спочатку університетської родини, а далі Черкащини, виборовши призові місця у обласній молодіжній лізі КВК. Такі успіхи ректор Олександр Черевко обґрунтуетиме тим, що наші студенти продукують інтелектуальний, якісний гумор: «КВК – це хороший і водночас корисний спосіб відволіктися від буденних турбот, спрямований на творчий розвиток молоді».

У ТЕЛЕ- ТА РАДІОЕФІРІ

I. Обласне радіо

1. **Байдюк Н. В.** *Перспективи досягнення гендерної рівності в українському суспільстві*, липень.
2. **Байдюк Н. В.** *Дискримінація у міському інформаційному просторі: на прикладі м. Черкаси*, серпень.
3. **Поліщук В. Т.** Програма, присвячена 125-річчю з дня народження П. П. Філіпповича: нарис «Марія, дружина Павла Філіпповича», 5 вересня.
4. **Поліщук В. Т.** Розширеній репортаж про науковий семінар «Актуальні проблеми теорії літератури (Шості Єфремовські читання)», 14 жовтня.
5. **Фізер І. В.** *Інтерв'ю щодо відкриття пам'ятника Момоту* (автор - Фізер І. В.), жовтень.
6. **Поліщук В. Т.** Розширеній репортаж про літературно-мистецький вечір воєнної і патріотичної лірики черкаських поетів, присвячений Дню захисників України та Дню українського козацтва, 15 жовтня.
7. **Масленко В. В.** *Військове капеланство*, 2 листопада.
8. **Присяжнюк Ю. П.** *Репортаж до річниці вшанування жертв Голодомору 1932 – 1933 рр.* м. Черкаси, 22 листопада.
9. **Фізер І. В.** *Відкриття пам'ятника Момоту* (автор - Фізер І. В.), листопад.
10. **Фізер І. В.** *Відкриття пам'ятника Матері* (автор - Фізер І. В.), листопад.
11. **Фізер І. В.** *Інтерв'ю на відкритті персональної виставки художниці Ольги Курської*, листопад.
12. **Бондар І. І.** *Люди і долі: передача про творчий шлях Івана Бондаря та проблеми духовності в Україні*, листопад.
13. **Бондар І. І.** *Люди і долі: підсумковий аналіз розвитку й становлення образотворчого мистецтва на теренах Черкаської області та ЧНУ ім. Б. Хмельницького зокрема*, 3–4 грудня.
14. **Поліщук В. Т.** *Виступ під час презентації роману В. Ткаченка «Московський клондайк»*, 3–4 грудня.
15. **Бондар І. І.** *Лікарі, що дарують життя бачити світ: про лікарів відділення офтальмології Черкаської обласної лікарні*, 21 грудня.

16. **Блажієвська Ю., Фіть Л., Крижанівський Р.** *Контакт: літературні зустрічі і проекти, які проводяться в м. Черкаси, зокрема МГО «Книжковий маєстро», проект «ЧЕчитка», проведення книжкового фестивалю в наступному році*. 21 грудня.

17. **Голин Г. М.** *Дороги неспокою В. Клименка*, 28 грудня.

II. Радіо «Sunfish»

18. **Фіть Л., Блажієвська Ю.** *Сучасна українська література: творчість Дари Корній*, 23 серпня.
19. **Фіть Л., Блажієвська Ю.** *Сучасна українська література: обговорення книжок від видавництва Старого Лева – «Нічні купання в серні» С. Осоки та «Остання жінка, останній чоловік» Л. Таран*, 13 вересня.
20. **Фіть Л., Блажієвська Ю.** *Сучасна українська література: творчість Галини Вдовиченко*, 4 жовтня.
21. **Фіть Л., Блажієвська Ю.** *Про Запорізьку книжкову талоку сучасну літературу, її тематику*, 25 жовтня.
22. **Блажієвська Ю., Афанасьєва Д., Кільчик М.** *Аналіз книги відомого блогера й письменника Павла Пащенка-Білянського «Я працюю на цвинтарі»*, 6 грудня.

III. Телестудія «Рось»

1. **Черевко О. В.** *У фокусі подій: Особливості вступної кампанії 2017 р.*, 4–5 липня.
2. **Поліщук В. Т.** *ЧСН: Трагічні події у парку «Сосновий Бір» в 1937–38 роках*, 6–7 липня.
3. **Присяжнюк Ю. П.** *ЧСН: Інтерв'ю, присвячене участі делегації м. Черкас в урочистостях з нагоди 357-ї річниці перемоги козаків гетьмана І. Виговського в Конотопській битві 1659 р.*, 12 липня.
4. **Черевко О. В.** *Бути собою: вітальне слово до звітно-виборної конференції краснавців*, 19–20 липня.
5. **Спрягайлло О. В.** *Екополіс: Порятунок р. Тясмин*, 4 серпня.
6. **Бондар І. І.** *Мистецька галітра: про відкриття виставки до Дня незалежності*, 18 серпня.
7. **Черевко О. В.** *Акценти: підсумки вступної кампанії в університеті, національно-патріотичне виховання та відзначення Дня незалежності України*, 18 серпня.

8. **Присяжнюк Ю. П.** Бути собою: свято вареників та волонтерська допомога фронту в с. Мала Севастиянівка Христинівського району, 22 серпня.
9. **Спрягайло О. В.** Екополіс: Збереження зелених насаджень у м. Черкаси, 1 вересня.
10. **Присяжнюк Ю. П.** Інтерв'ю в ЧСН з нагоди створення козацьких класів у середніх школах Черкаської області, 7 вересня.
11. **Присяжнюк Ю. П.** Студія плюс: до Дня демократії, 15 вересня.
12. **Бондар І. І.** Інтерв'ю на тему святкування Дня міста, 17 вересня.
13. **Присяжнюк Ю. П.** У фокусі подій: патріотичне виховання на сучасному етапі, 3 жовтня.
14. **Поліщук В. Т.** ЧСН: Про науковий семінар «Актуальні проблеми теорії літератури (Шості Сфремовські читання)», 4 жовтня.
15. **Олексенко В. А.** Мистецька палітра, 8 жовтня.
16. **Черевко О. В.** Мистецька палітра: мистецтво домашньої ікони Середнього Подніпров'я, 8 жовтня.
17. **Куркуленко-Лук'янець І. В.** У фокусі подій: коментар до теми «Лікарняний клоун», 11 жовтня.
18. **Поліщук В. Т.** ЧСН: Про присвоєння одній із вулиць Черкас імені Олени Теліги, 11 жовтня.
19. **Присяжнюк Ю. П.** У фокусі подій: черкаське козацтво у переддень Дня українського козацтва, 13 жовтня.
20. **Масненко В. В.** ЧСН: інтерв'ю у репортажі «Черкаські вулиці в іменах: Грушевського», 15 жовтня.
21. **Масненко В. В.** ЧСН: інтерв'ю у репортажі «Черкаські вулиці в іменах: Гуржіївська», 20 жовтня.
22. **Масненко В. В.** ЧСН: інтерв'ю у репортажі «Черкаські вулиці в іменах: Братів Чучупак», 22 жовтня.
23. **Масненко В. В.** ЧСН: інтерв'ю у репортажі «Черкаські вулиці в іменах: Володимира Ложешинікова», 23 жовтня.
24. **Масненко В. В.** «Ми – українці!»: виступ до 150-річчя М. Грушевського, 25 жовтня.
25. **Присяжнюк Ю. П.** Люди і долі: Міжнародна Велика козацька рада в Черкасах, 29 жовтня.
26. **Фізер І. В.** Інтерв'ю на відкритті виставки до Дня художника, жовтень.
27. **Масненко В. В.** «Мости духовності»: виступ за матеріали конференції з Православ'я, 3 листопада.
28. **Голиш Г. М., Мельниченко В. М.** Нові лауреати обласної краєзнавчої премії ім. М. Максимовича, 11 листопада.
29. **Голиш Г. М.** Презентація книги «Украдене дитинство. Діти і підлітки Черкащини у Другій Світовій війні», 12 листопада.
30. **Спрягайло О. В., Конограй В. А.** Екополіс: Екологічні дослідження студентів ЧНУ, 17 листопада.
31. **Масненко В. В., Черевко О. В.** «Mi – українці!»: виступ до Дня гідності і свободи з учасниками подій, 19 листопада.
32. **Черевко О. В.** Бути собою: національно-патріотичне виховання, створення кафедри військової підготовки та початок підготовки майбутніх офіцерів запасу в ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 22 листопада.
33. **Спрягайло О. В.** Екополіс: Вклад студентів-екологів ЧНУ в охорону природи регіону, 24 листопада.
34. **Масненко В. В.** ЧСН: День пам'яті жертв Голодомору 1932–1933 pp., 25 листопада.
35. **Поліщук В. Т.** Інтерв'ю «Тема голodomору у творчості письменників Черкащини», 27 листопада.
36. **Чабан А. Ю.** Виступ на творчому вечорі Миколи Плашкевича, 29 листопада.
37. **Куркуленко-Лук'янець І. В.** Відверта розмова: Стрес, 30 листопада.
38. **Байдюк Н. В.** У фокусі подій: Протидія насильству у сім'ї, 20 грудня.
39. **Десятov Т. М., Ченбай I. В.** Відкритий урок: про діяльність ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва, проведення батьківських зборів для батьків першокурсників, 3 грудня.
40. **Черевко О. В.** ЧСН: відкриття кафедри військової підготовки в ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 6 грудня.
41. **Спрягайло О. В.** Країна, яка нам потрібна: Канівська ГАЕС, 15 грудня.
42. **Тихолоз В. В.** Студія+: інтерв'ю про волонтерство, за участю викладачів та студентів ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва, 15 грудня.
43. **Полудень Л. І.** Студія+: інтерв'ю зі студентами та викладачами кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, 22 грудня.

44. Голиш Г. М., Корновенко С. В., Ромашенко Л. І., Чабан А. Ю. В епіцентрі подій: Войн, педагог, учений. До 100-річчя Тканка О. В., 23 грудня.

45. Черевко О. В. Люди і долі: про вручення щорічної премії ім. М. Макимовича, 24 грудня.

IV. Телестудія «ВІККА»

46. Спрягайлі О. В. Новини: інтерв'ю до сюжету «Черкаські екологи розповіли, що плаває в Дніпрі», 22 липня.

47. Гаврилюк М. Н. Новини: коментар до сюжету «Рідкісні фото із мертвим яструбом: черкащани втратили у Всеукраїнський скандал», 6 вересня.

48. Спрягайлі О. В. Новини: коментар до сюжету «Чому в Черкасах знову зацвіли дерева», 21 вересня.

49. Голиш Г. М. Студія 2: Сьогодення села Благодатне, листопад.

50. Черевко О. В. За філіжанкою кави: Інтерв'ю, 11 листопада.

V. ТК «Антenna»

51. Черевко О. В. Новини: Олімпійський урок у черкаському університеті, 13 вересня.

52. Викладачі кафедри загальної педагогіки та психології. Психологи проаналізували суїциdalні тенденції в Черкаській області, 20 вересня.

VI. «Громадське ТБ»

53. Спрягайлі О. В. Чому «цвіте» Дніпро, 3 серпня.

VII. Телестудія «Експо TV»

54. Присяжнюк Ю. П. Прямий ефір до Дня українського козацтва, 14 жовтня.

55. Присяжнюк Ю. П. Прямий ефір до Дня пам'яті жертв голодоморів, 25 жовтня.

VIII. «Інтер»

56. Спрягайлі О. В. Новини: Проблема «цвітіння» Дніпра, 8 серпня.

IX. 112 телеканал

57. Гаврилюк М. Н. Новини: інтерв'ю у сюжеті «Причинити відстріл лебедів вимагають жителі Черкаської області», 6 листопада.

X. 24-й канал

58. Осипенко В. В. Новини: інтерв'ю на тему «Шкодочиність амброзії», 3 вересня.

59. Блажієвська Ю., Фіть Л. Новини: проект «ЧЕЧИТКА» МГО «Книжковий маestro», 11 грудня.

НА САЙТАХ МЕРЕЖІ INTERNET

1. *Черкаський науковець допоміг врятувати унікального птаха* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/29905-cherkaskyy-naukovec-dopomig-vryatuvaty-unikalnogo-ptakha.html>. – Назва з екрану. – 9 липня 2016.

Викладач кафедри біології та біохімії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Олександр Ілюх взяв участь у моніторингу Деснянсько-Дніпровської та Прип'ятської популяцій зникаючого виду птахів очеретянки прудкої (*Asthenes paludicola*).

Цього року до обліку долучилися фахівці Aquatic Warbler Conservation Team та волонтери з Польщі, Німеччини й Литви.

Цей птах занесений до Червоної книги України. Орнітологи світу стурбовані швидким скороченням його чисельності внаслідок трансформації осокових боліт Європи – основного місця гніздування очеретянки.

Участь у цьому унікальному проекті фахівця від черкаського університету відкриває широкі перспективи подальшої міжнародної співпраці науковців та студентів природничого напрямку ЧНУ в галузі охорони довкілля.

2. *У черкаському виші стартувала вступна кампанія* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://provce.ck.ua/u-cherkaskomu-vyshi-startuvala-vstupna-kampaniya-foto>. – Назва з екрану. – 11 лип. 2016; *У ЧНУ стартувала вступна кампанія* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pro-vincia.com.ua/novini/news_osvta/24508-u-chnu-startuvala-vstupna-kampaniya.html. – Назва з екрану. – 11 лип. 2016; *У Черкаському національному стартувала вступна кампанія* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.siogodennya.org.ua/?p=44904>. – Назва з екрану. – 11 лип. 2016.

Вступна кампанія до Черкаського національного університету стартувала успішно, про це інформують у прес-службі вишу. Цьогоріч основна маса заяв на вступ до вищих навчальних закладів походиться в електронному вигляді, та попри це абітурієнтів у приміщенні приймальної комісії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького не бракує. До приймальної комісії університету з'їхалися абітурієнти з Черкас, області і навіть жителі

сусідніх областей. Приходять цілими родинами, заяви подають одразу на кілька спеціальностей.

«Приймальна комісія Черкаського національного працює в плановому режимі, – зазначає ректор Олександр Черевко. – Абітурієнтам допомагатимуть 55 членів відбіркових комісій та технічних секретарів навчально-наукових інститутів і факультетів. Роботу приймальних комісій інститутів та факультетів очолюють директори та декани».

Перший проректор Василь Мойсієнко відзначає, що цьогоріч Черкаському національному університету імені Богдана Хмельницького вже доведено обсяг держзамовлення. Він складається із державного замовлення на спеціальності, за якими буде здійснюватися підготовка учителів, та на інші спеціальності, на які держзамовлення збільшено на 25% у порівнянні з минулим роком.

3. *Купальний сезон по-черкаськи: зелені водорості, дохла риба і купи сміття* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/30091-kupalnyy-sezon-po-cherkasky-zeleni-vodorosti-dokhla-ryba-i-kupy-smitta.html>. – Назва з екрану. – 17 лип. 2016 р.

Кандидат біологічних наук, завідувач кафедри екології та агробіології ЧНУ ім. Богдана Хмельницького Олександр Спрягайло пояснює причини забруднення Дніпра. Найперша: на Дніпрі побудували каскад водосховищ. Швидкість течії знизилася, місцями вона впала до нуля. Глибина водосховищ невелика. За таких умов вода дуже швидко прогрівається, і в ній починають активно розмножуватися синьо-зелені водорості. Ці водорості живляться деякими хімічними елементами, наприклад, фосфором, органікою. Внаслідок цього з середини червня ми бачимо брудну воду. У наукових колах лунають ідеї щодо повернення Дніпра до його природного стану. Але для цього недостатньо просто злити воду. Потрібен цілий комплекс заходів, спрямованих на відновлення узбережжя й рослинності. Деякі країни вже мають такий досвід. Наприклад, у США гірську річку за декілька років повернули до природного стану. Звичайно, в Україні можна шукати можливості зменшити викиди у річку фосфору та інших речовин, якими живляться ці водорості. Але це непроста задача, та й проблеми це не ліквідує повністю.

4. *На сесії обговорять проект створення Національного парку в Холодному Яру* [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

procherk.info/news/7-cherkassy/25168-na-sesiyi-obgovorjat-proekt-stvorenija-natsionalnogo-parku-v-holodnomu-jaru. – Назва з екрану. – 17 лип. 2016 р.

В обласній державній адміністрації на черговому засіданні обговорили тему створення Національного природного парку в Холодноярському лісничому масиві. Зокрема, цього разу учасники поінформували про результати роботи, які вже напрацювано, та окреслили наступні кроки, зваживши всі позитивні сторони та ризики. Експертною оцінкою поділився й завідувач кафедри екології та агробіології ЧНУ ім. Богдана Хмельницького Олександр Спрягайлло, який запропонував задля компромісу з лісівниками створити в Національному парку Агентство лісових ресурсів.

5. У рейтингу *Webometrics* ЧНУ займає 39 місце [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/30616-i-retyngu-webometrics-chnu-zaymaye-39-misce.html> – Назва з екрану. – 4 серп. 2016.

Webometrics Ranking of World's Universities оприлюднив рейтинг світових університетів за рівнем їх присутності в Інтернет-мережі станом на липень 2016 року. Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького посів 39-те місце, піднявшись за півроку на 40 позицій і обйшовши за цим показником усі вищі навчальні заклади Черкащини.

Як відомо, результати досліджень *Webometrics* публікуються двічі на рік та охоплюють двадцять тисяч університетів з усього світу

6. Два ЧНУ підписали угоду про співпрацю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cherkassy.today/dva-chnu-pidpysaly-uhodu-pro-spivpratsyu.html>. – Назва з екрану. – 19 серп. 2016; Два ЧНУ підписали угоду про співпрацю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://provee.ck.ua/dva-chnu-pidpysaly-uhodu-pro-spivpratsyu.html>. – Назва з екрану. – 22 серп. 2016; Черкаський і Чернівецький вині підписали угоду про співпрацю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/31123-cherkaskyy-i-cherniveckyy-vyshypidpysaly-ugodu-pro-spivpracyu.html>. – Назва з екрану. – 22 серп. 2016.

19 серпня Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького та Чернівецький національний університет іме-

ні Юрія Федьковича уклали угоду про співпрацю. Вітання з серця України буковинцям привезла делегація Черкаського національного. Разом із ректором Олександром Черевком прибули проректори, директори навчально-наукових інститутів, декани факультетів університету, голова профкому, вчений секретар.

Ректор та проректори Чернівецького національного зустріли гостей у величній Червоній залі, де нині відбуваються засідання вченої ради одного з найстаріших в Україні класичних університетів. Ректор Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Степан Мельничук, вітаючи гостей, зазначив, що кожен із навчальних закладів має свою багаторічну історію, традиції, знані наукові школи, багато напрацювань, і разом з тим класичні університети об'єднує прагнення до розвитку науки, до досягнення нових вершин в освітній, науковій та інноваційних сферах.

«Сьогоднішня зустріч – гарний привід близьче познайомитися, обмінятися досвідом, поговорити про проблеми освітньої галузі. Адже впровадження нових законів передбачає широке поле для дискусій. А взаємовигідне партнерство збагачує і об'єднує. Разом ми зробимо набагато більше. Тож вітаю вас від центру України, від Черкащини – батьківщини постатей, які впливали на долю України», – звернувшись до колег ректор ЧНУ ім. Б. Хмельницького Олександр Черевко.

Ректори обмінялися пам'ятними подарунками – картинами та книгами на пам'ять про зустріч. Крім того, Олександр Черевко запросив партнерів на Черкащину – в історичний край, який має багато визначних історико-культурних пам'яток.

Після завершення зустрічі делегація з Черкас отглянула архітектурний ансамбль Чернівецького національного університету, колишню Резиденцію митрополитів Буковини і Далмації, та пройшлася історичною частиною Чернівців.

7. Понад 206 тисяч тонн непотребу минулоріч «осіли» на Черкащині [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://procherk.info/news/7-cherkassy/45670-ponad-206-tisjach-tonn-nepotrebu-minulorich-osili-na-cherkaschini>. – Назва з екрану. – 29 серп. 2016.

206 222 тонни – саме таку кількість сміття «спродукували» жителі Черкаської області минулого року. Усього 159 тонн непотребу потрапило в заготівельні пункти вторинної сировини. Усе

інше – знайшло свій «вічний притулок» на 532 місцях видалення твердих побутових відходів. «Вічний», оскільки розмови про будівництво сміттєпереробного заводу в Черкасах ведуться вже 9-й рік, а віз – і нині там. Тим часом постійно збільшується кількість сміття на Черкаському полігоні, який функціонує вже 24 роки із грубими порушеннями природоохоронного законодавства. Поступове накопичення понад 1,5 мільйона тонн твердих побутових відходів на полігоні призвело до винищення лісу в радіусі 50–100 м навколо нього. А сміттєзвалище, до речі, перебуває у межах унікального природного масиву Черкаський Бір, територія якого, відповідно до програми розвитку заповідної справи, призначена для створення національного природного парку.

За словами завідувача кафедри екології та агробіології ЧНУ ім. Б. Хмельницького Олександра Спрягайлі, жодна рекультивація на пій частині полігону не проводилася.

– Експлуатація З частини полігону проводиться з вересня 2003 року і до сьогодні. Припинення експлуатації цієї частини буде завершено після будівництва нового полігону ТПВ, – коментує проблему Олександр Спрягайлі.

8. *Художники Ізраїлю зустрілися з викладачами та студентами ЧНУ* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/31567-khudozhyky-izrayilyu-zustrilysya-z-vykladachamy-ta-studntamy-chnu.html>. – Назва з екрану. – 7 верес. 2016.

5 вересня 2016 р. в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького відбулася зустріч Спілки професійних художників Ізраїлю та Українсько-ізраїльського центру освіти, науки і культури зі студентами та викладачами кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва ЧНУ.

Зустріч проходила в рамках Всеукраїнської акції «Ізраїль–Україна». Метою, з якою приїхали гості, – це відкриття експозиції картин, подарованих ізраїльськими художниками Черкаському художньому музею. У зустрічі взяли участь доктор медицини, публіцист, завідуючий відділенням Єрусалимського центру психічного здоров'я «Ітанім-Кфар Шауль» Г. Н. Подольський, письменница, драматург А. Тепловодська, художник, член правління Об'єднання професійних художників Ізраїлю А. І. Лівшин, професор, завідувач кафедри практичного мовознавства, директор Україно-ізраїльського центру освіти, науки і мистецтва Н. А. Цимбал.

9. Для першокурсників ЧНУ провели Олімпійський урок [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/31794-dlya-pershokursnykiv-chnu-proveli-olimpiyskyy-urok.html>. – Назва з екрану. – 14 верес. 2016.

Традиційний Олімпійський урок провели для першокурсників Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Цьогоріч він був особливий – адже лише недавно скінчилися Олімпійські ігри і в самому розпалі Паралімпіада. Не дивно, що серед гостей зустрічі був Сергій Кулик, який приніс Україні першу медаль в Олімпіаді-2016. Завітали до рідного університету і випускники – олімпійці Андрій Хіміч, Олександр Мотузенко, Олександр Феденко та Антон Скачков.

Про розвиток Олімпійського руху на Черкащині та в університеті розповів ректор Олександр Черевко. Він нагадав, що черкаські спортсмени завжди успішно представляють Україну на Олімпіадах.

Черкаська земля подарувала людству цілу плеяду видатних спортсменів. Першою олімпійською зіркою Черкащини по праву вважається випускник факультету фізичного виховання Андрій Іванович Хіміч, олімпійський чемпіон (Токіо, 1964) з веслування на каное-двойці на дистанції 1000 метрів.Період незалежності дав нових героїв. Так, у 1996 році на Олімпійських іграх в Атланті бронзову нагороду з метання молоту завоював Крикун Олександр (м. Умань), у 2000 р. на Олімпійських іграх у Сідней срібну медаль у гонці-переслідуванні з велоспорту виборов випускник факультету фізичного виховання ЧДУ Олександр Феденко.

І ось на останніх Олімпійських іграх у Ріо-де-Жанейро першу медаль для збірної команди України завоював черкащанин Сергій Кулик. На цих Олімпійських іграх срібну медаль з веслування на каное виборов іще один випускник ЧНУ Валентин Дем'яненко, який виступав за збірну Азербайджану. За часів незалежності в олімпіадах також брали участь випускники нашого університету: Олена Холоша (Лондон, 2012, легка атлетика), Олександра Стаднюк (Пекін, 2008, легка атлетика), Тетяна Стяжкіна (2000, Сідней, 2004, Афіни, велоспорт), Юрій Євсейчик (2000, Сідней, греко-римська боротьба), Олександр Хіміч (1996, Атланта, веслування академічне).

Випускники ЧНУ завжди вдало виступали і на Паралімпійських іграх. Це Григорій Вовчинський, чемпіон зимових паралімпійських ігор у Сочі з лижних гонок та біатлону, Антон Скачков, дворазовий

чемпіон з легкої атлетики, Олександр Дріга, дворазовий чемпіон з легкої атлетики. Рекордну кількість разів брала участь в Паралімпійських іграх заслужений майстер спорту Красовська-Кириченко Ірина (три паралімпіади зимові і одна літня).

Цьогорічний герой Олімпіади в Ріо Сергій Куліш відзначив, що нині спорту бракує фінансування. На думку ж олімпійського чемпіона Андрія Хіміча, у нинішній ситуації, коли держава боронить свої кордони, «руки не доходять до спорту».

Гості Олімпійського уроку отримали нагороди. За вагомий особистий внесок у розвиток фізкультурно-спортивного руху та створення позитивного іміджу рідного університету випускникам Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, переможцям та призерам Олімпійських ігор Андрію Хімічу, Олександру Мотузенку, Олександру Феденку, Антону Скачкову вручено нагрудні знаки «Почесна відзнака ректора». Їх пізніше отримають ще два відомих випускники ЧНУ: Олександр Дріга та Григорій Вовчинський. Подарунок на згадку про Олімпійський урок у Черкаському національному отримав і Сергій Куліш.

Відділення Національного олімпійського комітету України в Черкаській області відзначило внесок Черкаського національного у розвиток олімпійського руху на Черкащині. Голова відділення, випускник університету, відомий спортсмен і учасник АТО Андрій Більда передав подяки та літературу на олімпійську тематику ректору Олександру Черевку, професорам університету Анатолію Степенку та Станіславу Коваленку, студенту-спортсмену Віталію Новаковському.

10. Черкаські школярі матимуть змогу безкоштовно вивчати природничі науки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zmi.ck.ua/sotsium/cherkask-shkolyar-matimut-zmogu-bezkoshtovno-vivchaty-prirodnich-nauki.html>. – Назва з екрану. – 16 верес. 2016.

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького запрошує на безкоштовні заняття з хімії та біології. Про це повідомляє прес-служба вишу. Учні 10–11 класів зможуть безкоштовно вивчати хімію та біологію. Заняття проводитимуть найкращі викладачі ННІ природничих наук.

Заняття розпочалися 8 жовтня та проходять щосуботи упродовж жовтня 2016 – квітня 2017 року з 11:00 до 12:50 в аудиторіях ННІ

природничих наук (навчальний корпус № 1, поверхи 6–8) за адресою: бульв. Шевченка, 81.

11. Студенти ЧНУ боротимуться за світову першість в олімпіаді з програмування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/32015-studenty-chnu-borotymutsya-za-svitovu-pershist-v-olimpidi-z-programuvannya.html>. – Назва з екрану. – 21 верес. 2016.

Студенти Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького перемогли у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Програмування».

Змагання відбувались у місті Кропивницький у Кіровоградському державному педагогічному університеті ім. В. Винниченка. Черкащани представляли вісім команд від чотирьох навчальних закладів.

Команди Черкаського національного «ChNUBK Team A» (другокурсники ФОТІУСу Максим Березовський, Михайло Теплій, Микита Томілін) та «ChNUBK Alive Cluster» (третіокурсники ФОТІУСу Ярослав Лістровий і Наталія Бородіна) посіли 5-те абсолютне місце з 33 університетських команд регіону. «ChNUBK Alive Cluster» отримала сертифікат переможця третього ступеня та право участі у першій (вищій) групі фіналу України, яка одночасно є півфіналом світу.

Як зазначає проректор університету з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Сергій Корновенко, це вагомий успіх наших студентів. Адже один із фінальних етапів цієї олімпіади, на відміну від більшості студентських олімпіад, є одночасно ще й півфіналом світової першості.

Сергій Валерійович наголошує, що учасники цієї олімпіади від Черкаського національного вперше отримали право участі в фіналі світу, а право участі у вищій групі фіналу України здобули після помітної перерви.

Загалом же за підсумками минулого навчального року 10 студентів університету стали призерами і переможцями всеукраїнських наукових конкурсів, ще 6 студентів вибороли призові місця на всеукраїнських олімпіадах.

12. У Черкасах восени зацвів бузок (фотофакт) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://provce.ck.ua/u-cherkasah-vosenyatsziv-buzok-fotofakt>. – Назва з екрану. – 29 верес. 2016.

На календарі 21 вересня, а в Черкасах розквів бузок. Завідувач кафедри екології та агробіології ЧНУ Олександр Спрягайло цвітіння бузку називав аномальним:

— Таке цвітіння — це весняне явище. Але тим не менше, інколи ми спостерігаємо і восени цвітіння каштанів, бузку, а іноді навіть груш та яблунь. Найчастіше це стається із немісцевими видами, тобто із тими, які мають не українське походження. Колись їх просто завезли до нас, тож і їхня генетична програма може бути дещо іншою.

Нетипове, як для нинішньої пори, цвітіння, зазвичай, пов'язують із затяжною та сухою осінню.

Та якщо черкащенан цвітіння — для милування, то для самої рослині — на шкоду. Це — додаткова витрата енергії, — уточнює еколог.

13. *Команда КВН ЧНУ — у фіналі «Сумки»* [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/32397-komanda-kvn-chnu-u-finali-sumky.html>. — Назва з екрану. — 5 жовт. 2016.

Команда Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького «Хвилюватися Немає Причин» виборола місце у фіналі ліги КВН «Сумка». Минулими вихідними кавенінці університету жартували у Сумському державному університеті. Виборовши третє місце, команда пройшла в фінал.

Кістяк команди складають студенти навчально-наукового інституту фізики, математики та комп’ютерно-інформаційних систем — Віктор Кабак (капітан команди), Віталій Яценко, Владислав Харламов, Владислав Вовк і Владислав Діденко. Єдина представниця прекрасної статі — Ірина Сосновська, студентка навчально-наукового інституту педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва.

14. *УЧНУ студенти спілкувалися із патрульними* [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/32435-u-chnu-studenty-spilkuvalysya-iz-patrulnymy.html>. — Назва з екрану. — 6 жовт. 2016.

У приміщенні одного із гуртожитків Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького відбувся діалог між патрульною поліцією і молоддю. Просвітницько-профілактичну зустріч провели в рамках проекту «Зв’язки із громадою». Про це «Нова Доба» дізналася від прес-служби патрульної поліції Черкас.

Для студентів висвітлили багато актуальних тем: юридична відповідальність, функції та принципи роботи патрульної служби, дії у надзвичайних ситуаціях, тощо. Студенти наводили приклади з власного досвіду, — патрульні коментували та радили, як діяти у тих чи інших ситуаціях.

Завершальним етапом зустрічі стали розповіді патрульних про цікаві виклики та ситуації, що траплялись під час служби. Не обійшлося і без фотографувань із інспекторами.

15. *Черкаська студентка здобула бронзу на чемпіонаті Європи з боксу* [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/32585-cherkaska-studentka-zdobula-bronzu-na-championat-uevropy-z-boksu.html>. — Назва з екрану. — 11 жовт. 2016.

Студентка Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького виборола бронзу на чемпіонаті Європи з боксу.

Нешодавно першокурсниця навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту і здоров’я, майстер спорту та член збірної команди України з боксу Анастасія Шпанюк повернулася з Туреччини. 19–27 вересня 2016 р. в м. Орду відбувся Чемпіонат Європи з боксу серед жінок у вікових молодіжних і юніорських групах. Загалом участь у цьогорічних змаганнях взяли 150 учасниць з 21 країни Європи. За результатами змагань збірна команда України, здобула 13 нагород. Анастасія виборола бронзу у групі «Молодь», вагова категорія — 75 кілограмів. Постійним тренером спортсменки є Олег Кравець.

На думку дівчини, бокс, та і спорт загалом, загартовує не лише фізично, а й духовно. Під час боротьби на ринзі Анастасія, за її словами, не прагне здолати суперницю, а кожного разу перемагає себе та стає сильнішою. Участь у міжнародних змаганнях — це цікаві подорожі та можливість вивчати мови, культури та традиції інших країн.

16. *До Дня захисника України в ЧНУ відкрили фотовиставку* [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/32627-do-dnya-zakhysnyka-ukrayiny-v-chnu-vidkryly-fotovystavku.html>. — Назва з екрану. — 12 жовт. 2016.

Виставку «Воїни. Історія українського війська» розгорнуто в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького.

Це один із серії заходів, присвячених Дню захисника України та тижню волонтерства на підтримку воїнів АТО.

Окрім цього, університетська наукова бібліотека ім. М. Максимовича до Дня українського козацтва та Дня захисника України підготувала книжкові виставки «Тієї слави козацької повік не забудем», «Козацтво – символ українського героїзму». Тематичні заходи проводяться впродовж тижня в інститутах та на факультетах навчального закладу. Підсумком стане зустріч ректора зі студентами, аспірантами та працівниками університету – учасниками бойових дій в зоні АТО.

17. 41 мільйон гривень – на покращення води в районних центратах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/32840-41-miljon-grivnen-na-pokraschennya-vody-v-rayonnykh-centrakh.html>. – Назва з екрану. – 20 жовт. 2016.

За словами завідувача кафедри екології та агробіології ННІ природничих наук ЧНУ ім. Б. Хмельницького, кандидата біологічних наук Олександра Спрягайла, незважаючи на деякі питання з хлором та хлор-органічними сполуками, воду з крана в Черкасах можна пити, хоча остаточні показники якості води залежать також від того, де саме зібрано воду (на це впливає якість труб).

Однією з серйозних проблем отримання споживачем якісної води є доставка очищеної води по застарілій системі водопостачання. Більшість труб у Черкасах (як і в інших містах України) фізично і морально застаріли, і потребують заміни. Тому наявність домішок, запахів, кольорів залежить від стану конкретної гілки водогону. Для хоч якогось виходу із ситуації працівникам водоканалу доводиться використовувати хлорування.

Хороша альтернатива – перевірена фахівцями та підтверджена документами аргезіанська вода. Колодязі важко назвати джерелами якісної питної води, оскільки значна частка з них містить занадто багато органіки і нітратів (глибина багатьох не достатня для нормальної фільтрації поверхневих вод). Бутильована вода теж не завжди відповідає вимогам за мікробіологічними показниками. Дуже непоганий варіант – побутові фільтри, особливо стаціонарні, але обов'язково орієнтовані на знешкодження органічних сполук. Вони дозволяють прибирати хлор-органічні сполуки, механічні домішки, запах і кольоровість. Важливі питання – це якість матеріалу для

водопідготовки, тобто якість річкової води. Не секрет, що Дніпро страждає від евтрофікації (загачення водойм біогенними елементами, що супроводжується підвищенням продуктивності водойми).

На це є кілька причин: по-перше, наші ґрунти багаті на поживні речовини, які разом із численними добривами, незасвоєними рослинами, потрапляють у водойму. По-друге, цьому сприяють ерозійні явища. Ерозію берегів Дніпра та інших річок спричиняє дуже близьке розташування сільськогосподарських угідь та промислових підприємств. Адже згідно статті 60 Земельного кодексу України розміри прибережних захисних смуг мають бути не менше 50 м для середніх і 100 м для великих річок і водосховищ.

18. У Черкасах визначили найсильніших баскетболістів серед ВНЗ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/32978-u-cherkasakh-vyznachyly-naysylnishykh-basketbolistiv-sered-vnz.html>. – Назва з екрану. – 25 жовт. 2016.

У Черкасах відбулися змагання з баскетболу за програмою II Спортивних ігор Черкаської області серед вищих навчальних закладів типу: університети, інститути. Серед чоловіків найсильнішими стали представники ЧНУ, а серед жінок-баскетболістки ЧІПБ ім. Героїв Чорнобиля.

Загалом участь у змаганнях чоловічих та жіночих команд прийняли 82 спортсмени із чотирьох навчальних закладів.

За підсумками змагань найсильнішою стала жіноча команда Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля, яка не залишила жодних шансів своїм суперницям. Друге місце завоювала команда господарів майданчика – Черкаського державного технологічного університету. Замкнула трійку призерів команда Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького.

За підсумками змагань, які проходили коловим способом, першою стала чоловіча команда Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, другі – баскетболісти Черкаського державного технологічного університету, бронзовими призерами стали спортсмени Черкаського навчально-наукового інституту ДВНЗ «Університет банківської справи».

19. У Черкасах відзначали пам'ять Великого Каменяра [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/33022-u-cherkasakh-viznachili-najсильnіших-basketbolistiv-sered-vnz.html>. – Назва з екрану. – 25 жовт. 2016.

vshaniuvaly-pamyat-velykogo-kamenyara-dzherelo-cdueduua-sayt-cherkaskogo-nacionalnogo-universytetu-imeni-bogdana-khmelnyckogo.html. – Назва з екрану. – 26 жовт. 2016.

Літературно-музичний вечір до 160-річчя від дня народження великого сина України та її духовного пророка Івана Франка зібрав повну залу Черкаської обласної філармонії.

Музичні твори на слова письменника виконували народні артисти України – жіноче тріо «Вербена», солісти – Віталій Дука, Сергій Флоріш та Юрій Лільчук. Декламувала поезію Івана Франка віртуоз художнього слова, заслужена артистка України – Тамара Власенко. Провів захід Ярослав Литвин, керівник театру «На Горі» Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Гостями музичного дійства стала черкаська молодь, зокрема студенти ЧНУ ім. Б. Хмельницького, та інші пошановувачі поетичного слова Івана Франка.

20. *Студенти Черкащини змагалися з легкоатлетичного кросу* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/33059-studenty-cherkaschyny-zmagalysya-z-legkoatletichnogokrosu.html>. – Назва з екрану. – 27 жовт. 2016.

27 жовтня відбулися змагання з легкоатлетичного кросу за програмою ІІ Спортивних ігор Черкаської області серед вищих навчальних закладів типу: університети, інститути. Відбулися вони в Черкаському міському парку «Сосновий Бір». За першість змагалися команди Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, Черкаського державного технологічного університету, Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини та Уманського національного університету садівництва. Кожен вищ представили жіноча та чоловіча команди по 6 осіб.

У командній боротьбі переможцями стали:

1 місце – Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького;

2 місце – Уманський національний університет садівництва;

3 місце – Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. У особистому заліку дівчата, студентки Черкаського національного, посіли всі призові місця: 1 місце – Галина Міллер, 2 – Валентина Михайлік, 3 – Вікторія Коваленко.

Показали найкращі результати серед хлопців: 1 місце – Vadim Goncharenko (ЧНУ), 2 місце – Anton Didenko (УНУС), 3 місце – Maksym Bondarenko (ЧНУ).

21. *Студенти ЧНУ отримуватимуть стипендію Президента України* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/33032-studenty-chnu-otrymuvatymut-stypendiyu-prezydenta-ukrayiny.html>. – Назва з екрану. – 27 жовт. 2016.

Студенти Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького будуть отримувати академічні стипендії Президента України.

Наказом МОН України від 07.10.2016 № 1214 Катерині Лаврененко (студентці 3 курсу ННІ природничих наук) та Інні Виноградовій (студентці 3 курсу ННІ історії і філософії) призначено стипендії на I семестр 2016/17 навчального року. Про це «Нова Доба» дізналася в прес-службі ЧНУ.

Академічні стипендії Президента України призначаються студентам-відмінникам вищих навчальних закладів України та аспірантам, які найбільш відзначилися в навчальній та науковій роботі. Виплачуються після отримання наказу про їх призначення з першого числа місяця, що настає після закінчення екзаменаційної сесії, аспірантам – з дня призначення стипендії.

22. *Черкаський студент став переможцем фестивалю телерадіопрограм* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/33208-cherkaskyy-student-stav-peremozhcem-festyvalyu-studentskykh-teleradioprogam.html>. – Назва з екрану. – 2 листоп. 2016.

Студент Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Володимир Левченко став переможцем Всеукраїнського фестивалю студентських телерадіопрограм «Студентський МІКС-2016». Оголошення результатів та нагородження переможців відбулося 28 жовтня у Інституті журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Журі вже третього фестивалю студентських робіт розглянуло понад 50 програм від більш ніж 20 учасників із 15 міст.

Володимир посів перше місце з авторською телепрограмою «Талановита людина – талановита в усьому» та третє – з розважальною радіопрограмою «Рок-початок тижня».

Вітаємо переможця та його творчих керівників – завідувача кафедри журналістики, реклами і PR-технологій, кандидата філологічних наук Тетяну Бондаренко, кандидата наук із соціальних комунікацій Наталію Ковтун, викладача Світлану Коваль.

23. До Дня української писемності в ЧНУ писатимуть диктант національної єдності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/33242-do-dnya-ukrayinskoj-pysemnosti-v-chnu-pysatymut-dyktant-nacionalnoyi-yednosti.html>. – Назва з екрану. – 3 листоп., 2016.

Дев'ятого листопада в Україні вшановують пам'ять Преподобного Нестора-Літописця й відзначають День української писемності та мови. Уже традиційно цього дня громада Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького долучається до ініціативи Першого каналу Українського радіо й пише диктант національної єдності.

Студенти Черкаського національного писатимуть радіодиктант в аудиторіях на парах, викладачі та працівники університету – на робочих місцях. Писатиме диктант національної єдності й ректор університету.

«Наш університет щорічно пише диктант національної єдності. Проте донедавна акцію активно підтримували лише українські філологи. Минулого року до написання диктанту долутилися студенти та викладачі й інших інститутів. Свої знання з української мови перевірив і я», – говорить Олександр Черевко.

24. У Черкасах вручили краснавчу премія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://v4asno.com/u-cherkasah-vruchyly-krajeznavchu-premiya>. – Назва з екрану. – 15 листоп., 2016.

Обласну краснавчу премію імені Михайла Максимовича було вручено цьогорічним лауреатам минулої п'ятниці. Серед окремих авторів переможцем став науковець із Корсуня-Шевченківського Станіслав Степенькін, якого відзначено за «Хрестоматію з історії Корсунщини XI – початку XIX століття». А серед авторських колективів перемогу здобули 12 авторів видання про відомих жінок Кам'янціни «Незображенна земна геройчна». Церемонія вручення премії вже традиційно відбулася в науковій бібліотеці імені Михайла Максимовича Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

«Робота краснавців – неоціненна, побудована значною мірою на ентузіазмі, – сказав, вітаючи переможців, ректор ЧНУ Олександр Черевко. – Але ця робота – безцінна. Вона – частина великої державної роботи і задля науки, і в національно-патріотичному вихованні, і щодо розвитку туризму».

Переможців також привітали голова обласної організації Національної спілки краснавців України Василь Мельниченко, голова конкурсної комісії премії Валентин Лазуренко та директор бібліотеки імені Михайла Максимовича Григорій Голиш.

25. В'ячеслав Кириленко прочитав лекцію черкаським студентам (фото) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://v4asno.com/v-yacheslav-kyrylenko-prochytav-lektsiyu-cherkaskym-studentam-foto>. – Назва з екрану. – 16 листоп. 2016.

15 листопада в рамках робочого візиту до нашої області віцепрем'єр-міністр України В'ячеслав Кириленко зустрівся зі студентами Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. На відкритій лекції говорили про нові цінності в суспільстві, зміни, які відбулися в країні після Революції Гідності, а також про символи, які прийшли на заміну комуністичним. До слова, окрім молоді, Кириленка прийшли послухати і заступник голови ОДА Віталій Коваль, директор департаменту освіти і науки ОДА Валерій Данилевський та ректор університету Олександр Черевко.

26. Черкаський національний університет привітав своїх вихованців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://v4asno.com/cherkaskyj-natsionalnyj-universytet-pryvitav-svojih-vyhovantsiv>. – Назва з екрану. – 19 листоп. 2016.

До Міжнародного Дня студентів у ЧНУ ім. Б. Хмельницького відбувся яскравий концерт, де знайшлося місце і нагородам, і талановитим виступам, і смутку, і веселощам. «У нашому університеті дівчат удвічі більше, ніж хлопців, тому ми маємо такий гарний вигляд», – пожартував про своїх студентів ректор університету Олександр Черевко. Він нагадав про досягнення університету і подякував усім, а особливо студентам, за ці успіхи.

Понад 50 студентам з нагоди свята ректор вручив грамоти ЧНУ ім. Б. Хмельницького, управління у справах сім'ї, молоді та спорту, дипломи від профспілкового комітету ЧНУ. 30 осіб отримають

премію. Вігали молодь і гості з футбольного клубу «Черкаський Дніпро» – гравці основного складу Руслан Качур і Олег Кошка. Вони подякували за створення в університеті фан-клубу своєї футбольної команди і вручили ректору запрошення на Перший Форум прихильників команди майстрів «Черкаський Дніпро» за участі Студії «Квартал-95».

27. Німецький експерт працював у ЧНУ над підвищеннем якості університетської освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://provce.ck.ua/nimetskyj-ekspert-pratsyuvav-u-chnu-nad-pidvyschenyyam-yakosti-universytetskoji-osvity>. – Назва з екрану. – 22 листоп. 2016.

У Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького чотири тижні працював старший експерт SES доктор Ханс Герд Райтер. Служба старших експертів (SES) – це фонд німецької економіки з міжнародного співробітництва. Його учасники безкоштовно передають свій досвід, уміння та знання у країнах проживання та за кордоном.

Мета перебування доктора Райтера в Черкаському національному – сприяння підвищенню якості університетської освіти та рівня кваліфікації представників професорсько-викладацького складу кафедри менеджменту та економічної безпеки. Гість із Німеччини провів відкриті лекції з профільних дисциплін кафедри. Вільвідування цих занять дозволило ознайомитися з європейськими методами викладання, навчитись їх правильно використовувати. Викладачі кафедри за участі доктора Райтера провели чотири відкриті заняття зі студентами. Також доктор Райтер провів кілька тематичних тренінгів для викладачів Черкаського національного, під час яких допоміг імплементувати в процес навчання студентів німецький досвід підготовки фахівців для галузі економіки й управління.

«Доктор Райтер активно допомагає нам запровадити європейські стандарти в навчально-освітній процес, – зазначив ректор університету Олександр Черевко. – Його методика дозволяє пристосувати освіту до практичного життя і сформувати у студентів фахові компетенції відповідно до потреб сьогодення. Гадаю, що це значно полегшить випускникам пошуки роботи і дозволить нашим фахівцям отримати конкурентні переваги на ринку праці».

28. Студенти ЧНУ здали кров задля допомоги хворому хлопчику [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/33855-studenty-chnu-zdaly-krov-zadlya-dopomogy-khvoromu-khlopchiku.html>. – Назва з екрану. – 23 листоп. 2016.

Сьогодні, 23 листопада, небайдужі студенти ЧНУ ім. Б. Хмельницького здали кров у Черкаській обласній станції переливання крові задля допомоги Ярославу Махаринцю. Про це «Нова Доба» дізналася в прес-службі ЧНУ.

Ініціатор допомоги хворому на лейкемію хлопчику – студентка 2-го курсу ННІ іноземних мов, куратор благодійного сектора студентської ради університету Аліна Козлова.

У цій щомісячній акції «Врятуй життя нужденному» взяли участь студенти ННІ української філології та соціальних комунікацій, ННІ іноземних мов і ННІ економіки і права.

29. У ЧНУ визначили найкращих шахістів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/33890-u-chni-vyznachyly-naykraschykh-shakhistiv.html>. – Назва з екрану. – 24 листоп. 2016.

22 листопада в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького відбулися загальноуніверситетські змагання з шахів. За першість змагалися двоє представників від кожного навчально-наукового підрозділу.

Місця розподілили наступним чином:

1 місце – ННІ історії і філософії (Тетяна Коваленко та Юрій Малиш – студенти 3-го курсу);

2 місце – факультет обчислювальної техніки, інтелектуальних та управлюючих систем (Марина Плахута, студентка 3-го курсу, та Владислав Пархоменко, студент 4-го курсу);

3 місце – ННІ української філології та (Оксана Кудіна, студентка 2-го курсу, та Єгор Натальченко, студент 3-го курсу).

30. Ірина Геращенко зустрілася з черкаськими студентами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://provce.ck.ua/igryna-heraschenko-zustrilasya-z-cherkaskymy-studentamy>. – Назва з екрану. – 29 листоп. 2016.

У рамках робочого візиту до Черкас перший заступник голови ВРУ Ірина Геращенко відвідала черкаські вищі навчальні заклади.

З-поміж них – Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького. Тут її зустріли перший заступник голови Черкаської ОДА Віталій Коваль, ректор університету Олександр Черевко, обласний військовий комісар Євген Курбет. Керівник навчального закладу поінформував про досягнення колективу та перспективні напрями розвитку навчального закладу, зокрема й військову кафедру. За словами ректора, задля розвитку військової справи в університеті налагоджено співпрацю з обласним військовим комісаріатом та Навчальним центром Державної Прикордонної служби «Оршанець».

Перебуваючи в університеті, Ірина Володимирівна ознайомилася з функціонуванням кафедри військової підготовки, що була в цьому році відкрита на базі вишу. Нині тут навчається 120 студентів, серед яких 20 дівчат. Також вона поспілкувалася зі студентами та випускниками, які навчаються військовій справі, побажала гідно предовживати рагну справу вірних синів України, котрі з честю захищають цілісність та незалежність нашої держави.

А майбутні працівники сфери мас-медіа, які навчаються в Черкаському національному, мали нагоду взяти інтерв'ю в Ірини Володимирівні, запис якого відбувся на базі кафедри журналістики, реклами та PR-технологій.

31. Полонійному центру ЧНУ виповнилося 15 років [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/34071-poloniyomu-centru-chnu-vypovnylosya-15-rokiv.html>. – Назва з екрану. – 5 груд. 2016.

Полонійний центр ЧНУ ім. Б. Хмельницького було відкрито 5 грудня 2001 р. за підтримки Генерального консульства Республіки Польща в Києві і особисто Консула Кшиштофа Свідерка. За 15 років існування центру понад 100 студентів-випускників університету отримали диплом перекладача з польської мови і вчителя польської мови.

Студенти-славісти постійно виїжджають до Польщі на запрошення польської сторони до участі в дидактично-пізнавальних програмах, літніх курсах польської мови, а також підтверджують високий рівень своєї мовної підготовки на студентських республіканських олімпіадах і конкурсах з польської мови. Найкращі ж пройшли наукову підготовку в аспірантурі Університету Марії Кюрі-Склодовської у Любліні, успішно захистили дисертації і здобули науковий ступінь доктора гуманітарних наук.

Привітати викладачів та студентів прийшли численні гости, серед яких Радник Посла Республіки Польща з науково-освітньої співпраці Емілія Ясюк, доктор габілітований Гданського університету, перший викладач польської мови Половійного центру, делегований Міністерством науки і вищої освіти Польщі у 2001–2002 роках Артур Брацкі, директор Дому Польщі у Києві Марія Сівко, голова громадської організації «Польський культурний центр ім. Кароля Шимановського» Геннадій Ліневіч, президент Ротарі клубу «Черкаси-центр» Тетяна Очеретяна, польські науковці, представники польської громади Черкас, викладачі та випускники Черкаського національного.

Президент Ротарі клубу «Черкаси-центр» Тетяна Очеретяна передала Центру-ювіляру від імені польських ротарійців понад 500 книг польською мовою.

32. Черкаський національний університет готоватиме офіцерів запасу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://v4asno.com/cherkaskyj-natsionalnyj-universytet-hotuvatyme-ofitseriv-zapasu>. – Назва з екрану. – 7 верес. 2016; **У черкаському виші готоватимуть військових психологів та командирів** [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://provec.ck.ua/u-cherkaskomu-vyshi-hotuvatymut-vijskovyh-psychologiv-ta-komandyriv-foto>. – Назва з екрану. – 6 груд. 2016; **У черкаському виші відкрили військову кафедру** [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://infomist.sk.ua/u-cherkaskomu-vyshi-vidkryly-vijskovu-kafedru-foto>. – Назва з екрану. – 6 груд. 2016; **Відкриття кафедри військової підготовки в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького** [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cerkva.info/uk/news/visti/9279.html>. – Назва з екрану. – 08 груд. 2016.

У день Збройних Сил України в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького відкрили військову кафедру.

«Сьогодні символічно на Черкащині, де народжувався дух українського воїна, ми відкриваємо кафедру, – привітав зі святом голова Черкаської ОДА Юрій Ткаченко. – Хочу подякувати всім, хто долучився до відтворення військових традицій: ректору Олександру Черевку, обласному комісару Євгену Курбету, прикордонникам, голові Драбівської РДА Івану Гайдаю, депутатському корпусу обласної

ради». Очільник області урочисто вручив завідувачу новоствореної кафедри військовий прапор.

Вітаючи з цією подією, заступник начальника департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України генерал Ігор Толок відзначив, що створена кафедра військової підготовки – перша на Черкащині.

Із вітаннями виступив господар закладу, ректор ЧНУ ім. Б. Хмельницького Олександр Черевко, який зокрема зазначив: «Без перевбільшення ця подія для нас історична. Девіз нашої кафедри – «Навчатися, щоб захищати». Черкаський національний університет є партнером обласної влади та національно-патріотичних сил у боротьбі за незалежність».

«Створення військової кафедри ще кілька років тому вважалося б недоцільним, адже цей університет гуманітарного профілю і готове спеціалістів мирних професій. Однак відкриття і створення кафедри викликане часом, подіями на Сході, російською агресією», – підкреслив голова обласної ради Олександр Вельбівець.

Довідково: Кафедра військової підготовки утворена згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2015 № 143 «Про оптимізацію мережі військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів», відповідних наказів і директив Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України. Положення про кафедру затверджено спільним наказом Міністерства оборони України і Міністерства освіти і науки України від 08.10.2015 року № 1048/545. Кафедра військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу підпорядковується Командувачу сухопутних військ Збройних Сил України. Навчання слухачів першого набору за програмою підготовки офіцерів запасу для Збройних Сил України розпочато 8 жовтня 2016 року і здійснюється за 2 військово-обліковими спеціальностями – 021000 «Бойове застосування механізованих з’єднань, військових частин і підрозділів» (ліцензований обсяг навчання 120 осіб) та 340002 «Психологія» (ліцензований обсяг навчання 30 осіб).

33. *Черкаський виш отримав високе звання у номінації «Лідер освіти Черкащини»* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://provce.ck.ua/cherkaskyj-vysh-otrymav-vysoke-zvannya-u-nominatsiji-lider-osvity-cherkaschyny>. – Назва з екрану. – 10 груд. 2016.

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького постійно підтверджує лідерські позиції в освіті Черкащини. Це ще раз засвідчили престижні відзнаки конкурсу «Під знаком Меркурій». Черкаська торгово-промислова палата підвела підсумки року і визнала навчальний заклад переможцем у номінації «Лідер освіти 2017», інформують у прес-службі ЧНУ.

Університет отримав звання «Бренд року» – за відмінність і динамічний розвиток сучасного класичного університету.

Ректор ЧНУ Олександр Черевко подякував за визнання і зазначив, що університетська громада пишеться нагородами.

– Це спільні успіхи професорсько-викладацького складу, наших талановитих та ініціативних студентів, – наголосив Олександр Володимирович. – У 2016 році університет відсвяткував своє 95-річчя. Має стратегію розвитку і щорічно наповнює її реальним змістом. Сьогодні – це шеститисячний колектив студентської молоді. Навчальний процес забезпечує тисячний колектив працівників, які працюють у 8 навчально-наукових інститутах та 2 факультетах, на 52 кафедрах, серед яких – і єдина в області кафедра військової підготовки. ЧНУ славиться своїми науковцями, науковими школами. Так, за даними всесвітньої агенції «Scopus» професор університету Борис Мінаєв входить у п’ятірку найкращих науковців ВНЗ МОН України. Професор Андрій Гусак – серед сотні найбільш цитованих науковців України. У Черкаському національному працюють учени, яких визнають в Україні та за кордоном. Студенти університету стають стипендіатами Президента України, Кабінету Міністрів, Верховної Ради України, переможцями міжнародних та Всеукраїнських наукових конкурсів та олімпіад, спортивних змагань. Університет співпрацює з сотнею вищих навчальних закладів із України та з-за кордону.

34. *Один із черкаських вищів став «Брендом року»* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zmi.ck.ua/cherkassy/odin-z-cherkaskih-vishv-stav-brendom-roku-foto.html>. – Назва з екрану. – 12 груд. 2016.

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького став переможцем конкурсу «Під знаком Меркурій» у номінації «Бренд року 2016». За динамічний розвиток, відмінність та високі досягнення університет отримав престижну нагороду від Черкаської торгово-промислової палати. За словами ректора університету Олександра

Черевка, цю нагороду університет отримав завдяки спільним зусиллям педагогів та студентів. Він наголосив, що університет має свою стратегію і впевнено крокує вперед.

35. У Черкасах презентували нові підручники з української мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/34288-u-cherkasakh-prezentyvaly-novi-pidruchnyky-z-ukrayinskoj-movyy.html>. – Назва з екрану. – 12 груд. 2016.

Інститут педагогіки НАПН України презентував новий підручник з української мови для 8-х та 9-х класів у ЧНУ ім. Б. Хмельницького, де зібралися вчителі української мови та літератури черкаських шкіл, студенти-філологи та викладачі ННІ української філології та соціальних комунікацій. Про модернізовану концепцію підручника розповіла головний науковий співробітник Інституту педагогіки НАПН України Ніна Голуб.

За її словами, «освічена людина – не та, яка вміє читати і писати, а та, яка вміє читатися, довчатися й перевчатися. Підручник з української мови реалізує такі принципи: мотиваційного забезпечення, індивідуалізації, життєвої доцільності, дієвості знань, активності. Він навчає відповідати за свої вчинки, виконані й невиконані, адже відповідальність – перша ознака сформованої особистості».

Присутні гості були у захваті від нової моделі підручників з української мови.

36. Студентки-консультантки привезли перемогу з конкурсу юридичних клінік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pres-centr.ck.ua/tape/60566>. – Назва з екрану. – 19 груд. 2016.

Юлія Когут та Марина Мазур, студентки четвертого курсу Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького спеціальності «Правознавство», консультантки юридичної клініки, привезли перемогу з конкурсу юридичних клінік України «Правознавець». Тренер нашої команди з промовистою назвою «Захисники» – доцент кафедри інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін, куратор «Юридичної клініки» Черкаського національного Олена Кульбашна.

37. Студенти з усієї України змагалися за перемогу в черкаському турнірі «Меморіал Тканка» [Електронний ресурс]. – Режим

доступу: <http://provce.ck.ua/studenty-z-usijjeji-ukrajiny-zmahalysya-za-peremohu-v-cherkaskomu-turniri-memorial-tkanka>. – Назва з екрану. – 19 груд. 2016; **Легкоатлетичні змагання «Меморіал Тканка» відбулися в Черкасах** [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://novadoba.com.ua/34541-legkoatletichni-zmagannya-memorial-tkanka-vidbulysya-v-cherkasakh.html>. – Назва з екрану. – 20 груд. 2016; **У еркасах відбулися легкоатлетичні змагання «Меморіал Тканка»** [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://noc-ukr.org/news/13815>. – Назва з екрану. – 21 груд. 2016.

Днями у Черкасах у спортивному комплексі «Манеж» відбулися легкоатлетичні змагання «Меморіал Тканка». Цього року вони присвячені сотій річниці від дня народження Героя Радянського Союзу, професора, ректора Олександра Тканка. Турнір проводиться вже двадцять восьмий раз.

Цьогоріч за перемогу змагалися понад 200 учасників зі всієї України, зокрема, студенти Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, Черкаського державного технологічного університету, Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля, Черкаського інституту банківської справи, Чернігівського національного університету імені Т. Г. Шевченка, Кіровоградського національного технологічного університету, Кіровоградського державного педагогічного університету, Вінницького гуманітарного педагогічного ліцею, Уманського державного педагогічного університету, Уманського національного університету садівництва.

Привітали учасників змагань ректор Черкаського національного університету Олександр Черевко, начальник управління у справах сім'ї, молоді та спорту Черкаської ОДА Максим Зеленський, голова відділення Національного олімпійського комітету України в Черкаській області Андрій Більда, голова спортивного клубу «Богдан» ЧНУ Володимир Химич, дворазовий чемпіон Паралімпійських ігор Олександр Дріга, керівник змагань, директор навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту і здоров'я ЧНУ Леонід Нечипоренко та ін.

Олександр Черевко нагородив почесним нагрудним знаком «Відзнака ректора» срібного призера, дворазового бронзового призера XII Паралімпійських ігор 2004 року в Афінах (Греція), випускника університету Олександра Дрігу та члена Національної збірної України, майстра спорту з велоспорту Костянтина Рибарука.

Голова відділення Національного олімпійського комітету України в Черкаській області Андрій Більда передав спортивний інвентар бронзовому призеру літніх Паралімпійських ігор 2016 року в Ріо-де-Жанейро Роману Данилюку та багаторазовій чемпіонці і призерці чемпіонатів і кубків України зі штовхання ядра, майстрині спорту України Світлані Марусенко, а також вручив посвідчення «Майстра спорту України» Микиті Шмиголю – студенту 1-го курсу ЧНУ.

ОСНОВНІ ВИДАННЯ ВИКЛАДАЧІВ УНІВЕРСИТЕТУ

Навчально-науковий інститут економіки і права

1. *Entropy analysis of dynamic properties of regional stock markets* / H. Danylchuk, V. Derbentsev, V. Soloviev, A. Sharapov // Science and Education a New Dimension. – IV (2), Issue 94. – 2016. – P. 15–19.
2. *Evaluation of Financial Losses Suffered by Enterprises Due to Information System Accidents* / S. V. Kavun, V. V. Kalashnikov, N. Kalashnykova, O. Cherevko // Firms' Strategic Decisions: Theoretical and Empirical Findings. – 2015. – Vol. 2. – P. 239–261.
3. *Zachosova N. V. Characteristics of threats to economic security of financial institutions in Ukraine* / N. V. Zachosova // Information aspects of socio-economic systems' development. Series of monographs. Monograph 5. – Katowicach, 2016. – P. 168–176.
4. *Zachosova N. V. Strategic imperatives of managing the system of economic security of financial institutions* / N. V. Zachosova // International Scientific Conference Formation of modern economic area: benefits, risks, implementation mechanisms. – Tbilisi : Riga. – 2016. – April 29. – P. 160–162.
5. *Вісник Черкаського університету* : наук. журн. Серія Економічні науки. № 1 / МОН України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького ; голов. редкол.: О. В. Черевко (голова ред.) ; редкол. сер.: І. І. Кукурудза (відп. ред.) [та ін.]. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 150 с.
6. *Волошкевич Г. Избираемость судей народом: перспективы и риски для Украины* / Г. Волошкевич // Теоретико-прикладные аспекты развития правовой системы общества : сб. науч. ст. – Гомель, 2016. – С. 27–35.
7. *Гадецкая З. М. Моделирование бизнес-процессов интернет-магазина* / З. М. Гадецкая, А. В. Фирманюк, С. С. Шадрин // 21 век: фундаментальная наука и технологии : материалы IX Междунар. науч.-практ. конф., 30–31 мая 2016 г. North Charleston, USA. – North Charleston, SC, USA, 2016. – Т. 2. – С. 151–153.
8. *Георгізова І. Гендерное равенство в Украине в условиях европейской интеграции* / І. Георгізова // Теоретико-прикладные аспекты развития правовой системы общества : сб. науч. ст. – Гомель, 2016. – С. 27–30.

9. **Данильчук А. Б.** Сетевая экономика и энтропия сетей / А. Б. Данильчук, А. А. Сердюк // Стратегические направления социально-экономического и финансового обеспечения развития национальной экономики : тез. докл. I Междунар. науч.-практ. конф., г. Минск, Республика Беларусь, 29–30 сент. 2016 г. – Минск, 2016. – С. 15–16.
10. **Денисенко В. О.** Социально-экономическая роль среднего класса в экономике региона / В. О. Денисенко // Стратегические направления социально-экономического и финансового обеспечения развития национальной экономики : тез. докл. I Междунар. науч.-практ. конф., Минск, Республика Беларусь, 29–30 сент. 2016 г. – Минск, 2016. – С. 46–47.
11. **Денисенко В. С.** Рекуррентный анализ динамики фондового рынка / В. С. Денисенко // Стратегические направления социально-экономического и финансового обеспечения развития национальной экономики : тезисы докл. I Междунар. науч.-практ. конф., г. Минск, Республика Беларусь, 29–30 сент. 2016 г. – Минск, 2016. – С. 211.
12. **Дробот Ж.** Отмена специального пенсионного обеспечения в Украине / Ж. Дробот // Теоретико-прикладные аспекты развития правовой системы общества : сб. науч. ст. – Гомель, 2016. – С. 43–47.
13. **Кибальник Л. О.** Особенности реагирования интеграционных объединений на геоэкономические трансформации / Л. О. Кибальник // Стратегические направления социально-экономического и финансового обеспечения развития национальной экономики : тез. докл. I Междунар. науч.-практ. конф., Минск, Республика Беларусь, 29–30 сент. 2016 г. – Минск, 2016. – С. 16–19.
14. **Кибальник Л. А.** Особенности реагирования интеграционных объединений на геоэкономические трансформации / Л. А. Кибальник // Стратегические направления социально-экономического и финансового обеспечения развития национальной экономики : тез. докл. I Междунар. науч.-практ. конф., г. Минск, Республика Беларусь, 29–30 сент. 2016 г. – Минск, 2016. – С. 15–16.
15. **Кирилюк І. М.** Стратегія участі України у процесах економічної глобалізації : монографія / І. М. Кирилюк, Є. М. Кирилюк. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – С. 60–79.
16. **Кукурудза І. И.** Экономическая безопасность Украины в условиях участия в зоне свободной торговли с ЕС / И. И. Кукурудза // Стратегические направления социально-экономического и финансового обеспечения развития национальной экономики : тез. докл. I Междунар. науч.-практ. конф., г. Минск, Республика Беларусь, 29–30 сент. 2016 г. – Минск, 2016. – С. 16–19.
17. **Кульбашная Е. А.** Незаконное производство абORTа по уголовному законодательству Украины, Беларуси и некоторых европейских государств / Е. А. Кульбашная, О. С. Парамонова // Теоретико-прикладные аспекты развития правовой системы общества : сб. науч. ст. – Гомель, 2016. – С. 132–140.
18. **Лубко І.** Закрепление принципа гендерного равенства в актах первичного и вторичного права ЕС / І. Лубко // Теоретико-прикладные аспекты развития правовой системы общества : сб. науч. ст. – Гомель, 2016. – С. 154–160.
19. **Методичні рекомендації з організації самостійної роботи з дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» для бакалаврів з галузі знань 0306 – «Менеджмент і адміністрування» за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент» / М. П. Сологуб. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 84 с.**
20. **Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Міжнародні фінанси»** / уклад. В. В. Опалько. – Черкаси : Поліграф. центр, 2016. – 80 с.
21. **Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Транснаціональні корпорації»** / уклад. В. О. Денисенко. – Черкаси : Поліграф. центр, 2016. – 80 с.
22. **Методичні рекомендації з організації практичних (семінарських) занять з дисципліни «Стратегія підприємства» для ОКР бакалавр за напрямом підготовки 0305 – «Економіка та підприємництво» / уклад. Н. Г. Мехеда. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 236 с.**
23. **Методичні рекомендації з організації практичних (семінарських) занять з дисципліни «Обґрунтування та експертиза бізнес-планування» для ОКР бакалавр за напрямом підготовки 0305 – «Економіка та підприємництво» / уклад. Н. Г. Мехеда. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 138 с.**
24. **Методичні рекомендації щодо змісту та організації виробничої практики** для підготовки студентів галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» за спеціальністю 8.03050201 «Економічна кібернетика» / уклад. З. М. Гадецька. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 37 с.

25. **Методичні рекомендації щодо підготовки, оформлення та захисту випускних кваліфікаційних робіт** рівня вищої освіти «бакалавр» напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика» / уклад.: З. М. Гадецька, В. С. Денисенко. – Черкаси : Everest, 2016 – 64 с.
26. **Методичний рекомендатій:** для підготовки студентів галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» за напрямом підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика». – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 38 с.
27. **Мехеда Н. Г.** Аналіз виконання плану виконання фінансових результатів / Н. Г. Мехеда, С. О. Мозговий // Aktualni vedecke vymoznenosti – 2016 : materialy XII mezinarodni vedecko – praktika conference. – Praha, 2016. – Dil 1 : Ekonomicke vedy. – С. 50–53.
28. **Мехеда Н. Г.** Аналіз виконання плану виробництва продукції / Н. Г. Мехеда, І. О. Горбань // Новината за напреднали наук : матеріали за 12-а міжнародна научна практична конференция. – София, 2016. – Том 4 : Икономики. Дъержавна администрация. – С. 64.
29. **Мехеда Н. Г.** Аналіз виконання плану витрат виробництва НАТ «Лебединський насіннєвий завод» за 2012–2014 роки / Н. Г. Мехеда, О. В. Дудак // Europejska nauka XXI powieka – 2016 : materialy XII Miedzynarodowej naukowi-praktycznej konferencji. – Vol. 2 : Ekonomiczne nauki. : Przemysl. Nauka I studia. – S. 88.
30. **Мехеда Н. Г.** Аналіз виконання плану собівартості виробленої продукції / Н. Г. Мехеда, Ю. С. Резнік // Trends of modern science – 2016 : materials of the XII International scientific and practical conference. – Vol. 5 : Economic science. Sheffild. Science and education LTD. – С. 109.
31. **Мехеда Н. Г.** Аналіз виконання плану фінансових результатів / Н. Г. Мехеда, С. О. Мозговий // Последните постижения на Европейската наука ; материали за 12-а міжнародна научна практична конференция. – София, 2016. – Том 2 : Икономики. Дъержавна администрация. – С. 100.
32. **Мехеда Н. Г.** Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства / Н. Г. Мехеда, Я. О. Дучінська // Vedecky pokrok na premotu tysyachalety – 2016 : materialy XII mezinarodni vedecko – praktika conference. – Praha, 2016. – Dil 1 : Ekonomicke vedy. – С. 115.
33. **Мехеда Н. Г.** Основни функцыі в иляхи збільшення прибутку підприємства / Н. Г. Мехеда, А. В. Заточна // Новината за напреднали наук : – 2016 : матеріали за 12-а міжнародна научна практична конференция. – София, 2016. – Том 4 : Икономики. Дъержавна администрация. – С. 64.
34. **Мехеда Н. Г.** Оцінка показників використання основних засобів підприємства / Н. Г. Мехеда, В. П. Дубенська // Vedecky pokrok na premotu tysyachalety – 2016 : materialy XII mezinarodni vedecko – praktika conference. – Praha, 2016. – Dil 1 : Ekonomicke vedy. – С. 50–53.
35. **Мехеда Н. Г.** Планування і контроль доходів на підприємстві / Н. Г. Мехеда, Б. М. Дробний // Vedecky pokrok na premotu tysyachalety – 2016 : materialy XII mezinarodni vedecko – praktika conference. – Praha, 2016. – Dil 1 : Ekonomicke vedy. – С. 80–82.
36. **Мехеда Н. Г.** Планування і контроль прибутку на підприємстві / Н. Г. Мехеда, В. А. Каліжников // Trends of modern science – 2016 : materials of the XII International scientific and practical conference. – Vol. 5 : Economic science. Sheffild. Science and education LTD. – С. 28–32.
37. **Мехеда Н. Г.** Планування капітального будівництва, джерела його фінансування / Н. Г. Мехеда, Д. Авсян // Последните постижения на Европейската наука ; материали за 12-а міжнародна научна практична конференция. – София, 2016. – Том 2 : Икономики. – С. 107.
38. **Мехеда Н. Г.** Планування оплати праці на підприємстві / Н. Г. Мехеда, В. О. Гаращенко // Новината за напреднали наук. – 2016 : матеріали за 12-а міжнародна научна практична конференция. – София, 2016. – Том 3 : Икономики. Дъержавна администрация. – С. 64.
39. **Мехеда Н. Г.** Планування основних засобів на підприємстві / Н. Г. Мехеда, С. П. Калинин // Новината за напреднали наук. – 2016 : матеріали за 12-а міжнародна научна практична конференция. – София, 2016. – Том 4 : Икономики. Дъержавна администрация. – С. 64.
40. **Мехеда Н. Г.** Політика оплати праці на підприємстві / Н. Г. Мехеда, К. С. Масленко // Aktualni vedecke vymoznenosti – 2016 : materialy XII mezinarodni vedecko – praktika conference. – Praha, 2016. – Dil 2 : Ekonomicke vedy. – Р. 95.
41. **Мехеда Н. Г.** Шляхи та джерела зниження собівартості продукції / Н. Г. Мехеда, Т. Ю. Литвин // Trends of modern science – 2016 : materials of the XII International scientific and practical conference. – Vol. 5 : Economic science. Sheffild. Science and education LTD. – С. 42–44.
42. **Навчально-методичний посібник з самостійної роботи для студентів 2-го курсу заочної форми навчання ОС «Бакалавр»**

напряму підготовки «Правознавство» / В. Комзюк, Ю. Кононенко, Г. Волоцкевич, І. Георгієва. – Черкаси : Вид. О. Вовчок, 2016. – 316 с.

43. **Опалько В. В.** Мегатренды развития в мировой энергетике / В. В. Опалько // Стратегические направления социально-экономического и финансового обеспечения развития национальной экономики : тез. докл. I Междунар. науч.-практ. конф., Минск, Республика Беларусь, 29–30 сент. 2016 г. – Минск, 2016. – С. 195–196.

44. **Парамонова О.** Незаконное производство абортов по уголовному законодательству Украины, Беларуси и некоторых европейских государств / О. Парамонова // Теоретико-прикладные аспекты развития правовой системы общества : сб. науч. ст. – Гомель, 2016. – С. 132–141.

45. **Прощалинина А. М.** Особенности современного состояния продовольственной безопасности Украины / А. М. Прощалинина // Стратегические направления социально-экономического и финансового обеспечения развития национальной экономики : тез. докл. I Междунар. науч.-практ. конф., Минск, Республика Беларусь, 29–30 сент. 2016 г. – Минск, 2016. – С. 34–35.

46. **Радченко О. Н.** Родственники и знакомые коллаборантов в Золотоноше – свидетели или соучастники Холокоста? / О. Н. Радченко // Materials of the conferences 2015–2016. – Riga, 2016. – С. 337–349.

47. **Сокуренко О.** Проблема определения понятия вины и сложной (смешанной, двойной) её формы: международно-правовое исследование / О. Сокуренко // Теоретико-прикладные аспекты развития правовой системы общества : сб. науч. ст. – Гомель, 2016. – С. 108–114.

48. **Соловьев В. М.** Моделирование мультиплексных мереж / В. М. Соловьев, В. В. Соловьева // Актуальні проблеми прогнозування поведінки складних соціально-економічних систем : монографія / за ред.: О. І. Черняка, П. В. Захарченка. – Бердянськ, 2016. – С. 228–243.

49. **Сотула О. В.** Особенности формирования информационного рынка Украины / О. В. Сотула // Стратегические направления социально-экономического и финансового обеспечения развития национальной экономики : тез. докл. I Междунар. науч.-практ. конф., Минск, Республика Беларусь, 29–30 сент. 2016 г. – Минск, 2016. – С. 35–36.

50. **Уманська В. Г.** Методичні рекомендації з курсу «Фінансовий аналіз» / В. Г. Уманська. – Черкаси : Вид-во ФОП Сумська О. Л., 2016. – 89 с.

Навчально-науковий інститут іноземних мов

1. **Danylyuk S. S.** Formation of Future Philologists' Professional Competence in the Aspect of Axiological Approach / S. S. Danylyuk // International Letters of Social and Humanistic Sciences. – Bach. – Vol. 66. – P. 135–139.

2. **Kulish I. M.** Role of Supporting Schemes for Developing Speaking Skills of Non-Language Students [On-line] / I. M. Kulish // Elixir International Journal. Education Techniques. 92. – 2016. – April 18. – Режим доступу : [http://www.elixirpublisher.com/articles/147112512_100%20\(2016\)%2043509-43511.pdf](http://www.elixirpublisher.com/articles/147112512_100%20(2016)%2043509-43511.pdf).

3. **Lexical Tests for Advanced Learners of English** для студентівгалузі знань 0203 Гуманітарні науки, напряму підготовки 6.020303 Філологія (мова і література (англійська)), освітнього ступеню «Бакалавр» / за ред.: доц., к.ф.н. Л. О. Пашіс, О. М. Зайковської, Ю. В. Шуби, В. С. Білецької. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 165 с.

4. **Martovyska N. V.** Adopting Foster Care Experience into Ukrainian Welfare System (based on British experience) / N. V. Martovyska // Yearbook of Varna University of Management. «Modern science, business and education». – Bulgaria, 2016. – P. 124–131.

5. **Pjetsukh O. I.** Metaphorical Namings of MPs in the British Parliament / O. I. Pjetsukh // Science and Education a New Dimension. – Budapest, 2015. – Philology, III (15), Issue 68. – P. 26–29.

6. **Radchenko O. Yu.** Terminology of marketing: conceptual metaphor theory / O. Yu. Radchenko // Book of abstracts of the conference «Specialist Languages: Practice and Theory», 16–18.09.2016. – Rzeszow, 2016. – P. 20.

7. **Zhabotynska S.** Individual bilingualism in Ukraine: dominance shifts to the Ukrainian language [Електронний ресурс] / S. Zhabotynska // Language and Culture in Post-Maidan Ukraine: Transformations at Work AND Higher Education Reform in Post-Maidan Ukraine : Abstracts of the international conference, University of Alberta. – Canada, 28 October, 2016. – Режим доступу: <http://ridru.artsrn.ualberta.ca/2016/09/23/language-and-culture-in-post-maidan-ukraine-transformations-at-work-and-higher-education-reform-in-post-maidan-ukraine>.

8. **Аліфанова С. А.** Методичний посібник з практики англійської мови для студентів першого курсу заочного відділення. Ч. 2 / С. А. Аліфанова, М. О. Адешелідзе. – Черкаси, 2016. – 105 с.

9. **Бунь Т. М.** *Saber es poder* : навч. посіб. з домашнього читання для студентів ІІ курсу, іспанська як третя іноземна мова галузі знань 0203 Гуманітарні науки, напрям підготовки 6.020303 Філологія (мова і література (англійська)) / Т. М. Бунь. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 76 с.
10. **Голодова О. А.** *К проблеме преодоления языкового барьера при профессионально-ориентированном обучении иностранным языкам* / О. А. Голодова, Н. В. Мартовицкая // Проблемы преподавания профессионально-ориентированного иностранного языка в вузе : материалы Междунар. науч.-практ. конф., 26–27 марта 2016 г. / отв. ред.: Е. Е. Сухова, Т. В. Ризина. – Рязань, 2016. – С. 27–29.
11. **Кретова О. І.** *Медійний дискурс влади та національна ідентичність: символічний вимір новітнього міфу України* [Електронний ресурс] / О. І. Кретова // Діалог мов – діалог культур. Україна і світ : Сьома міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 27–30 жовт. 2016 р. / Ludwig-Maximilians-Universität. – Режим доступу: <http://www.ukrainistik-konferenz.slavistik.lmu.de/author/kretova2>.
12. **Кретова О. І.** *Символічний вимір національної ідентичності та новітній міф України* / О. І. Кретова // Current issues and problems of social sciences : International Scientific Conference, Kielce, June 28–30 2016. – Kielce, 2016. – С. 186–189.
13. **Литвин І. М.** Перекладознавство : навч. посіб. / І. М. Литвин. – Вид. 4-те, допов. – Черкаси : Вид. Ю. А. Чабаненко, 2016. – 218 с.
14. **П'єщух О. І.** *Категорії дискретності та цілісності в політичному дискурсі парламентських дебатів у Великій Британії* / О. І. П'єщух // Science and Education a New Dimension. – Budapest, 2016. – Philology, IV (17), Issue 78. – Р. 62–65.
15. **П'єщух О. І.** *Метафора политики как войны в дискурсе парламентских дебатов в Великобритании* / О. І. П'єщух // Языковые категории и единицы: синтагматический аспект : сб. науч. тр. – Владимир, 2015. – С. 439–443.
16. **Пашіс Л. О.** *Курс історії англійської мови для студентів галузі знань 0203 Гуманітарні науки, напряму підготовки 6.020303 Філологія (мова і література (англійська)), освітнього ступеню «Бакалавр»* / Л. О. Пашіс. – Черкаси : ЧНУ, 2016. – 101 с.
17. **Селиванова О. О.** *Современный русский язык. Морфология* : учебник / О. О. Селиванова. – Изд. 2-е, доп. – Черкассы : Изд-во Ю. А. Чабаненко, 2015. – 288 с.

Навчально-науковий інститут історії і філософії

1. **Абраузомова О. М.** *Громадська активність української селянки патріотіні 1920-х років* / О. М. Абраузомова // Nauka i inowacja – 2015 : materiały XI międzynarodowej naukowi-praktycznej konferencji. – Przemyśl, 2015. – Vol. 4 : Prawo. Historia. Politołogia. Filozofia. – Р. 72–74.
2. **Астапова-Вязьмина Е. И.** *Социальная практика виртуального мира: к вопросу о семиотическом контексте формирования смысла* / Е. И. Астапова-Вязьмина // Диалог культур в эпоху глобальных рисков : материалы Междунар. науч. конф. и X науч.-теорет. семинара «Инноваци. стратегии в соврем. социал. философии», Минск, 17–18 мая 2016 г. : в 2 ч. – Минск, 2016. – Ч. 2. – С. 320–323.
3. **Бандури пісня недоспівана... або сусільний виклик Михаїла Злобинця** : наук. вид. / О. З. Силка, Л. І. Синявська. – Черкаси : Вид. ФОП Гордієнко Є. І., 2016. – 212 с.
4. **Боєчко В. Ф.** *Становлення польської державності (1914–1921 pp.)* : автореф. дис. ... док. істор. наук : 07.00.02 / Владислав Федорович Боєчко. – Черкаси, 2016. – 40 с.
5. *Відгомін: імідж Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького в інформаційному просторі. № 16* / уклад.: О. М. Абраузомова, Л. Г. Лисиця ; наук. ред. Г. М. Голиш. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 92 с.
6. *Історик і Влада* : кол. монографія / відп. ред. В. Смолій ; твор. керівник проекту І. Колесник. – Київ : Ін-т історії України НАН України, 2016. – 543 с. (авт. – С. 329–372).
7. *Іщенко Микола Павлович*: доктор філософських наук, професор, заслужений працівник освіти України : біобібліогр. по-кажч. / уклад.: В. О. Кіреєва, Л. Г. Лисиця. – Черкаси : Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 118 с. – (Бібліографія вчених України ; вип. 8).
8. *Краєзнавці Черкащини* // Краєзнавці Черкащини : біобібліогр. довід. / упоряд.: В. М. Мельниченко, Г. М. Голиш. – Черкаси : Вертикаль, 2016. – 220 с.
9. **Кретов П. В.** *Концепция Dasein и социальные проекции сознания: творчество и смысл* / П. В. Кретов // Творчество как национальная стихия. Смысл творчества: инновации и dasein : сб. ст. – СПб., 2016. – С. 71–79.

10. Кретов П. В. Медійний дискурс влади та національна ідентичність: символічний вимір новітнього міфу України [Електронний ресурс] / П. В. Кретов, О. І. Кретова // Діалог мов – діалог культур. Україна і світ : сьома Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. 27–30 жовт. 2016 р. / Ludwig-Maximilians-Universität, Інститут слов'янської філології Університету Людвіга-Максиміліана Мюнхен. – Режим доступу: <http://www.ukrainistik-konferenz.slavistik.lmu.de/author/kretova2>.
11. Кретов П. В. Символічний вимір національної ідентичності та новітній міф України / П. В. Кретов, О. І. Кретова // Current issues and problems of social sciences. International Scientific Conference. – Kielce, 2016. – С. 186–189.
12. Кронгауз В. О. Волошарка таврійського царства Софія Фальц-Фейн / В. О. Кронгауз, А. П. Іржавська. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 44 с.
13. Присяжнюк Ю. П. Уроки зв'язного мовлення : передм. / Ю. П. Присяжнюк // Із досвіту роботи вчителів української мови та літератури Черкаської гімназії № 31 : навч.-метод. посіб. / упоряд.: В. М. Пивоваров, Л. В. Коротун. – Черкаси, 2016. – С. 3.
14. Темченко А. И. Мифология рождения в обрядовых практиках восточных славян / А. И. Темченко // Humanities and Social Sciences. – 2015. – III (11), Issue 67. – P. 40–43
15. У кістях двоглавих оріїв. Творення модерної нації. Україна під спікерами Романових і Габсбургів / В. В. Масленко, Ю. П. Присяжнюк, С. О. Шамара [та ін.]. – Харків : КСД, 2016. – 352 с.
16. Чабан Анатолій Юзефович: доктор історичних наук, професор : біобібліогр. показч. Вип. 9 / уклад.: В. О. Кіреєва, Л. Г. Лисиця, О. З. Силка, Л. І. Синявська. – Черкаси : Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 64 с. – (Серія: Бібліографія вчених України ; вип. 9).
17. Шевченко З. В. Гендерные стереотипы современного студенчества: результаты анкетного вопроса / З. В. Шевченко // Роль женщины в развитии современной науки и образования : сб. материалов Междунар. науч.-практ. конф., Минск, 17–18 мая 2016 г. – Минск, 2016. – С. 853–857.

**Навчально-науковий інститут педагогічної освіти,
соціальної роботи і мистецтва**

1. Danyluk S. S. *Formation of Future Philologists' Professional Competence in the Aspect of Axiological Approach* / S. S. Danyluk // International Letters of Social and Humanistic Sciences. – Bach. – Vol. 66. – P. 135–139.
2. Gerasimova N. *Intrapersonal Conflict as a Factor of Adaptation of Student to Condition of Teaching at Universities* / N. Gerasimova, I. Gerasimova // International Letters of Social and Humanistic Science. – 2016. – Vol. 70. – P. 1–7.
3. Kovalenko O. A. *Semantic and semiotic features of mathematical problems as a means of training of primary school teachers* [Електронний ресурс] / O. A. Kovalenko, N. A. Tarasenkova // American Journal of Educational Research. – 2015. – Vol. 3, no. 12. – P. 31–35. – Режим доступу: <http://www.sciepub.com/EDUCATION/content/3/12B>.
4. Tymoshenko U. V. *Essential characteristics of an electronic text and psychodidactic problems of its perception and understanding in educational communications* // Pedagogy and Psychology In an Era of Increasing Flow of Information. – 2016. – May. – P. 51–54.
5. Архипова С. П. *Механізми реалізації основних напрямів міжнародного академічного і наукового співробітництва* / С. П. Архипова // Сучасна наука та освіта : зб. наук. пр. / за заг. ред. С. П. Архипової. – Черкаси, 2016. – 120 с.
6. *Вісник Черкаського університету* : наук. журн. Серія Педагогічні науки. № 1 / МОН України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького ; голов. редкол.: О. В. Черевко (голова ред.) ; редкол. сер.: К. М. Гнезділова (відп. ред.) [та ін.]. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 152 с.
7. *Вісник Черкаського університету* : наук. журн. Серія Педагогічні науки. № 2 / МОН України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького ; голов. редкол.: О. В. Черевко (голова ред.) ; редкол. сер.: К. М. Гнезділова (відп. ред.) [та ін.]. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 152 с.
8. *Вісник Черкаського університету* : наук. журн. Серія Педагогічні науки. № 3 / МОН України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького ; голов. редкол.: О. В. Черевко (голова ред.) ; редкол. сер.: К. М. Гнезділова (відп. ред.) [та ін.]. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 152 с.

9. **Вовкочин Л. Ю.** *До питання нової моделі сучасного українського виховання* / Л. Ю. Вовкочин // *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. – 2016. – IV (39), Issue 79. – С. 102–106.
10. **Гордеєва Т. Є.** *Основи профорієнтаційної роботи* : навч.-метод. посіб. / Т. М. Демиденко, Т. Є. Гордеєва. – Черкаси : ФОП Чабаненко, 2016. – 124 с.
11. **Кондрашова Л. В.** *Историко-педагогические предпосылки решения проблемы счастья и педагогики успешности в наследии учених славянских стран* / Л. В. Кондрашова // *Проблемы счастья и педагогики успешности в исследованиях ученых славянских стран* : кол. моногр. / [под науч. ред.: Л. В. Кондрашовой, А. Клим-Климаншевской]. – Черкасы ; Седльце, 2016. – С. 171–202.
12. **Кондрашова Л. В.** *Оптимизация управленческого аспекта в стратегии подготовки будущих учителей к успешному обучению учащихся общеобразовательной школы* / Л. В. Кондрашова // *Теория и практика психологического-педагогической подготовки на специалиста в университете* : сборник с научными докладами. – Габрово, 2016. – Първа книга, том втори. – С. 38–44.
13. **Кондрашова Л. В.** *Проблемно-инновационная сфера подготовки мобильного и успешного педагога в системе университетского образования* / Л. В. Кондрашова // *Inwencji w edukacji dzieci, młodzieży i dorosłych* : monografia wieloautorska / pod redakcją naukową Anny Klim-Klimaszewskiej? Adaty Fijakowskiej-Mroczeńki, Ewy Jagiello. – Cedlce, 2016. – С. 215–227.
14. **Кондрашова Л. В.** *Проблемно-инновационная сфера подготовки будущего учителя к творческой профессиональной деятельности* / Л. В. Кондрашова // *Инновации современной системе образования: подходы и решения* : кол. моногр. / отв. ред. А. Ю. Нагорнова. – Ульяновск : Зебра, 2016. – С. 338–352.
15. **Куліш О.** *Образи небесних сил у монументальному мистецтві Візантії* / О. Куліш // *GLORIA BIBLIOSPHERAЕ* (Нишката на Ариадна). Исследования в честь на акад. проф. Александра Куманова : юбилеен сборник по случаю 65 години от основането на УниБИТ. – София, 2016. – (Факлоносцы; XVI). – С. 557–563.
16. **Куліш О. А.** *Монументальне мистецтво* : навч.-метод. посіб. / О. А. Куліш. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 72 с.
17. **Лещинський О. П.** *Використання досвіду індивідуалізації вищої освіти США в Україні* / О. П. Лещинський, Л. І. Білик, І. А. Чемерис // *Science Rise: Pedagogical Education*. – 2016. – № 5 (1). – С. 62–67.
18. **Лещинський О. П.** *Формування змісту навчального предмета «Винахідницька творчість»* / О. П. Лещинський, Н. В. Старовайтенко, В. Л. Власенко // *Найновите научни постижения – 2016* : матеріали XII наукова практична конференция. – Софія, 2016. – С. 11–13.
19. **Лодатко Е. А.** *Профессиональная успешность учителя как социокультурный феномен* / Е. А. Лодатко // *Проблемы философии счастья и педагогики успешности в исследованиях ученых славянских стран* : кол. моногр. / под науч. ред.: д.п.н., проф. Л. В. Кондрашовой и д.п.н., проф. А. Клим-Климаншевской. – Черкасы ; Седльце, 2016. – С. 203–219.
20. **Лодатко Є. О.** *Освітні цінності як основа гармонізації інтересів людини і суспільства* / Є. О. Лодатко, А. М. Яригін // *Person, Family and Society: Interdisciplinary Approach to the Harmonization of Interests* : monograph / The Academy of Management and Administration. – Opole, 2016. – Р. 347–352.
21. **Майборода Г. Я.** *Теоретичні та практичні основи медіаосвіти майбутніх соціальних педагогів* : навч.-метод. посіб. / Г. Я. Майборода, М. М. Матвійчук. – Черкаси, 2016. – 196 с.
22. **Методика навчання освітньої галузі «Суспільствознавство** : навч.-метод. посіб. для студентів напряму підготовки «Дошкільна освіта» / уклад.: О. О. Паламарчук, О. А. Біда. – Черкаси : ФОП Гордієнко Є. І., 2016. – 57 с.
23. **Методика навчання освітньої галузі «Суспільствознавство** : навч.-метод. посіб. для студентів напряму підготовки «Початкова освіта» / уклад.: О. О. Паламарчук, О. А. Біда. – Черкаси : ФОП Гордієнко Є. І., 2016. – 55 с.
24. **Методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт** для студентів напряму підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта», 6.010102 «Початкова освіта» / уклад. В. І. Мовчан. – Черкаси, 2016. – 44 с.
25. **Россоха М. Ю.** *Функции управления в образовательной деятельности* / М. Ю. Россоха // *Strategiczne pytania światowej nauki – 2016* : materiały XII Międzynarodowej naukowej-praktycznej konferencji. – Vol. 4 : Pedagogiczne nauki : Przemysł. Nauka i studia. – С. 33–36.
26. **Чичук А. П.** *Содержание педагогического образования в Великобритании* / А. П. Чичук // *Organizacja pracy winstę tuczach*

edukacyjnych : monografia wieloautorska pod / redakcja naukowa Aldony Gradzkiej-Tys, Ewy Jagiello, Anny Klim-Klimaszewskiej ; Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach Wydział Humanistyki styczny. – Polska, 2016. – S. 161–164.

Навчально-науковий інститут природничих наук

1. *(Dimethoxydiphenylamino)-9-(1-naphthyl)carbazole as bipolar emitter for electroluminescence devices* / T. Deksnys, J. Simokaitiene, J. Keruckas, D. Volyniuk G. Baryshnikov, B. Minaev // 16th Baltic Polymer Symposium (BPS 2016), 21st–24th September, 2016: theses of report. – Klaipėda, 2016. – P. 94.
2. *Anion-induced exchange interactions in binuclear complexes of Cu(II) with flexible hexadentate bispicolylamidrazone ligands* / G. V. Baryshnikov, B. F. Minaev, A. T. Baryshnikova, H. Ågren // Chem. Phys. Lett. – 2016. – Vol. 661. – P. 48–52.
3. *Benzoannelated aza-, oxa- and azaoxa[8]circulenes as promising blue organic emitters* / G. V. Baryshnikov, R. R. Valiev, N. N. Karaush, V. A. Minaeva // Phys.Chem.Chem.Phys. – 2016. – Vol. 18, N 40. – P. 28040–28051.
4. *Computational design of the tunnel-like carbon allotrope and its lithium complex* / N. Karaush, S. Bondarchuk, G. Baryshnikov, V. Minaeva, B. Minaev // 8th Molecular Quantum Mechanics, June 26 – July 1, 2016: theses of report. – Uppsala, Sweden, 2016. – P. 0024.
5. *DFT simulation of the tetraoxa[8]circulenes vibronic spectra* / N. N. Karaush, G.V. Baryshnikov, B. F. Minaev // Міжнародний Конгрес «KOST-2015», 18–23 окт. 2015 : тез. докл. – Москва, 2015. – С. 307.
6. *Financial and economic security and accounting and analytical support in business* / L. Kindratska, K. Pavlov, L. Shpak, O. Yatsenko (O. Lusenko). – Vienna : «East West» Association For Advanced Studies and Higher Education GmbH, 2015. – 358 p.
7. *First example of organic/inorganic LEDs based on tandem emission of organic electromers and inorganic perovskite* / K. Ivaniuk, V. Cherpak, P. Stakhira, G. Baryshnikov, B. Minaev // 4th International research and practice conference «Nanotechnology and Nanomaterials» (NANO-2016), 24–27 August, 2016: theses of report. – Lviv, 2016. – P. 288.
8. *Minaev B. Spin-dependent effects in ethylene polymerization with bis(imino)pyridine iron(II) complexes* / B. Minaev, A. Baryshnikova, W. H. Sun // J. Organomet. Chem. – 2016. – Vol. 811. – P. 48–65.
9. *Molecular modeling of synthetic analogs of humic and fulvic acids* / V. Litvin, B. Minaev, G. Baryshnikov, V. Minaeva, H. Ågren // 8th Molecular Quantum Mechanics, June 26 – July 1, 2016: theses of report. – Uppsala, 2016. – P. 100.
10. *New mechanism of TADF via intermolecular triplet-singlet energy transfer* / G. Baryshnikov, B. Minaev, V. Cherpak, P. Stakhira, H. Ågren // 8th Molecular Quantum Mechanics, June 26 – July 1, 2016 theses of report. – Uppsala, 2016. – P. 94.
11. *Nine-ring Angular Fused Biscarbazoloanthracene Displaying A Solid State Based Excimer Emission Suitable for OLED Application* / G. Baryshnikov, P. Gawrys, K. Ivaniuk, B. Minaev // J. Mater. Chem. C – 2016. – DOI: 10.1039/C6TC01469K. – P. 88.
12. *Shevchenko O. P. Electrochemical reducing processes on nanostructured metal electrodes type «cluster-globule- surface»* / O. P. Shevchenko, O. I. Aksimentyeva // Nanotechnol and Nanomaterials (NANA-2015). – 26–29 august. – Session 3(Nanostructured surfaces). – P. 305.
13. *Zubenko O. Newly observed morphological characters of head and mesosoma of aphid parasitoids (Braconidae, Aphidiinae)* / O. Zubenko // ECOLOGY OF APHIDOPHAGA/ CONFERENCE GUID. – Freising, 2016. – P. 50.
14. *Аграрна економіка* : навч. посіб. / В. Я. Білоножко, І. І. Мостов'як, В. П. Карпенко [та ін.]. – Умань : Вид. «Сочінський М. М.», 2016. – 418 с.
15. *Аналіз електронних, ИК и 1Н ЯМР спектров сопряженных олигомеров на основе 4,4'-трифениламин-винилена* / Г. В. Барышников, В. А. Минаева, Б. Ф. Минаев [и др.] // Оптика и Спектроскопия – 2016. – № 3. – 377–386.
16. *Аналітична хімія. Фізико-хімічні методи аналізу* : навч.-метод. рек. для виконання лаб. робіт студентам 2 курсу напрямку підготовки 6.040101 – Хімія / уклад.: О. С. Погребняк, Р. Л. Галаган. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2015. – 52 с.
17. *Вісник Черкаського університету* : наук. журн. Серія Біологічні науки. № 1 / МОН України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького ; голов. редкол.: О. В. Черевко (голова ред.) ; редкол. сер.: В. С. Лизогуб (відп. ред.) [та ін.]. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 138 с. : схеми, табл.
18. *Грабовий А. К. Теоретико-методичні засади управління навчальним хімічним експериментом в загальноосвітніх навчальних*

закладах / А. К. Грабовий // Science and Education a new Dimension. Pedagogy and psychology. – 2016. – IV (38), Issue 77. – С. 22–25.

19. Грабовий А. К. Ужитковий хімічний експеримент : наук.-метод. посіб. для студентів та вчителів хімії / А. К. Грабовий. – Черкаси : ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2015. – 200 с.

20. Зоологія безхребетних: методичні вказівки до лабораторних занять і самостійної роботи студентів напряму підготовки 6.040102 – біологія / уклад.: О. Г. Зубенко, О. В. Ілюха. – Черкаси, 2016. – 113 с.

21. Зошит для лабораторних занять з екології тварин : навч. метод. посіб. для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 6.040102 – Біологія / уклад. І. А. Ігнатенко. – Вид. 2-е, допов. – Черкаси : ФОП Белінська О. Б., 2016 – 74 с.

22. Лабораторний практикум з неорганічної хімії елементів : навч.-метод. посіб. для студентів I курсу за напрямком підготовки 6.040101 – Хімія / О. А. Лут, Ю. А. Шафорост, Л. Є. Чамара. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 159 с.

23. Лут О. А. Загальна та неорганічна хімія : курс лекцій : навч. посіб. для студентів вищих навч. закл. Ч. 1 / О. А. Лут. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 239 с.

24. Методичні рекомендації до лабораторних робіт з курсу «Зоологія» для студентів I курсу денної форми навчання напряму підготовки 091 – Біологія / уклад.: О. Г. Зубенко, О. В. Ілюха. – Черкаси, 2016. – Ч. 1. Зоологія безхребетних. – 85 с.

25. Методичні рекомендації до лабораторних робіт з курсу «Зоологія» для студентів I курсу галузі знань 6.040102 – Біологія / уклад.: О. Г. Зубенко, О. В. Ілюха. – Черкаси, 2016. – Ч. 2. Зоологія безхребетних. – 75 с.

26. Методичні рекомендації до лабораторних робіт із курсу «Зоологія» для студентів денної та заочної форм навчання напряму підготовки 6.040104 «Біологія» / М. Н. Гаврилюк. – Вид. п'яте. – Черкаси : ФОП Белінська О. Б., 2016. – Ч. 1. Нижчі хордові – земноводні. – 44 с.

27. Методичні рекомендації до написання курсової роботи для студентів денної та заочної форми навчання напряму підготовки 6.040102 «Біологія» / уклад. Т. О. Мельник. – Черкаси : ЧОП Белінська О. Б., 2016. – 62 с.

28. Методичні рекомендації до самостійної роботи з аналітичної хімії (Загальні теоретичні основи. Якісний аналіз) / уклад.:

В. О. Мінаєва, Ю. А. Шафорост. – Черкаси : Вид-во ЧНУ імені Б. Хмельницького, 2016. – 152 с.

29. Навч.-метод. посіб. для лабораторних занять з дисципліни «Анатомія рослин» для студентів денної та заочної форм навчання напряму підготовки 7.040102 – Біологія / уклад.: Н. Ю. Бавікіна, Л. Ф. Сливка. – Вид. 4-е. – Черкаси : ФОП Белінська О. Б., 2016. – 61 с.

30. Практикум з навчальної дисципліни «Квантова хімія (будова речовини, хімічний зв’язок)» : навч.-метод. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Б. П. Мінаєв, Н. М. Карапш, В. О. Мінаєва, Г. В. Баринников. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 406 с.

31. Робочий зошит з ботаніки: навч.-метод. посіб. для студентів 2 курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.040102 – Біологія / уклад.: О. А. Спрайгайлло, Л. Ф. Сливка, В. В. Осипенко. – Вид. 3-е, репрінт. – Черкаси : ФОП Белінська О. Б., 2016. – Ч. 2. Вищі спорові та насінні рослини. – 92 с.

32. Робочий зошит з екологічної генетики : навч.-метод. посіб. для студентів 3 курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.040106 – Екологія, охорона навколошнього середовища та збалансоване природокористування / Л. М. Титаренко. – Черкаси : ФОП Белінська О. Б., 2016. – 106 с.

33. Робочий зошит з курсу «Колоїдна хімія» : навч.-метод. посіб. для студентів 3 курсу за напрямком підготовки 6.040101 / О. П. Шевченко, О. С. Погребняк. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2015. – 59 с.

34. Робочий зошит з курсу «Фізична хімія» : навч.-метод. посіб. для студентів III курсу за напрямком підготовки 6.040101 / уклад.: О. П. Шевченко, О. С. Погребняк. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2015. – 132 с.

35. Робочий зошит з курсу «Хімія аналітична» : метод. посіб. / уклад. Т. С. Нінова. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 69 с.

36. Робочий зошит з фізіології рослин : навч.-метод. посіб. для студентів 3 курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.040102 – Біологія / уклад. О. В. Стогодюк. – Черкаси : ФОП Белінська О. Б., 2016. – Ч. 1. – 160 с.

37. Соколенко В. Л. Імунохімія (для студентів напряму підготовки 6.040102 – «Біологія») : навч.-метод. посіб. / В. Л. Соколенко, С. В. Соколенко. – Черкаси : Вид. ТОВ«ЛЕМАР-ПРОМ», 2016. – 156 с.

38. *Сучасна теорія розчинів* : навч.-метод. реком. для виконання лабораторних робіт студентам магістратури спеціальності 8.04010101 – Хімія / уклад. О. С. Погребняк. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2015. – 52 с.

39. *Тестові завдання з аналітичної хімії* : навч.-метод. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / В. О. Мінаєва. – Друге вид., перероб. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – Ч. 1. – 124 с.

Навчально-науковий інститут української філології та соціальних комунікацій

1. **Бондаренко Т. Г.** *Використання ієрофікованих інформаційних продуктів для формування медіааудиторії* / Т. Г. Бондаренко // *Scientific-researches* : наук. журн. – 2016. – № 2. – С. 43–49.

2. **Бондаренко Т. Г.** *Технології формування сучасної телевізійної аудиторії* / Т. Г. Бондаренко // *Humanities and Social Sciences. Science and Education a New Dimension.* – 2016. – IV (14), Issue 89. – S. 11–14.

3. **Завгородня Л. В.** *Основи управління інформацією в освітніх системах* : навч. посіб. для слухачів курсів підвищення кваліфікації менеджерів навч. закл. / І. П. Сігетій, Ю. В. Тимошенко, Л. В. Завгородня. – Ужгород ; Черкаси : Вид. Чабаненко Ю. А., 2016. – 164 с.

4. **Кавун Л. І.** *Тілесний вимір українського буття в повісті «Образ» Аркадія Любченка* [Електронний ресурс] / Л. І. Кавун // *Тілесність ідентичності в українській культурі, мистецтві, літературі, мові* : матеріали Міжнар. наук. конф. / UNIWERSYTET WARSZAWSKI Wydział Lingwistyki Stosowanej Katedra Ukrainistyki. – Warszawa, 2015. – Режим доступу: <http://cielesnosc.blogspot.com/>

5. **Клименко Г. А.** *Відчувати на дотик сrozу* / Г. А. Клименко. – Черкаси : Вид. Ю. Чабаненко, 2015. – 128 с.

6. **Кошова І. О.** «... В пошуках кольору нашої долі»... *Інтерпретація поезії Тараса Шевченка «Тече вода з-під явора...»* / І. О. Кошова // *Spheres of Culture*. – Lublin, 2016. – Vol. XIV. – P. 75–82.

7. **Марценішко В. О.** *Літературний процес початку XIX ст. в Польщі: утвердження національної ідентичності* / В. О. Марценішко // *Trends of modern science – 2016 : materials of the XII International scientific and practical conference, May 30 – June 7, 2016 on Philological sciences*. – Sheffield, 2016. – Vol. 16 : Philological sciences. – С. 29–32.

8. **Нестеренко О. А.** *Лонгрид як новий медіаформат: підходи до класифікації* / О. А. Нестеренко // *Humanities and Social Sciences*.

Science and Education a New Dimension. – 2016. – IV (15), Issue 90. – S. 14–17.

9. **Пахаренко В.** *Українська література : підруч. для 8 кл. загальноосв. навч. закл.* / В. Пахаренко, Н. Коваль. – Київ : Грамота, 2016. – 274 с.

10. **Поліщук В. Т.** «*Бере мене превеликий жаль...*» / В. Т. Поліщук // *Свобода* (США). – 25.12.15 / 1.01.16.

11. **Поліщук В. Т.** *Про перепоховання Тодося Осьмачки* / В. Т. Поліщук // *Свобода* (США). – 2016. – 24.06–1.07.

12. **Ромашенко Л. І.** *Владимир Маяковский и Украина* / Л. І. Ромашенко // *Творчество В. В. Маяковского в XXI веке*. – М., 2015. – Вып. 3 : Текст и биография. Слово и изображение. – С. 128–146.

13. **Ромашенко Л. І.** *Константин Бальмонт и Украина* / Л. І. Ромашенко // *Деятели науки и культуры России и Украины (XVIII–XX вв.) : материалы XV Междунар. науч. семинара*. – СПб. ; Нежин : ЧП Лысенко Н. М., 2015. – С. 117–129.

14. **Ромашенко Л. І.** *Творческие взаимоотношения Владимира Короткевича и Романа Иванычука в контексте украинско-белорусских связей* / Л. І. Ромашенко // *Літературні связи: проблеми імажинії*. – Минск, 2014. – С. 214–224.

15. **Ромашенко Л. І.** *Украинско-польские корни Константина Паустовского* / Л. І. Ромашенко // *TOŻSAMOŚĆ NA STYKU KULTUR: Zbiór studiów / pod red.: Ireny Masojo i Henryki Sokółowskiej*. – Wilno, 2016. – T. 3. – S. 55–64.

16. **Солодка Л. І.** *Способи актуалізації медіааголовоків* / Л. І. Солодка // *Humanities and Social Sciences* / Editor-in-chief Dr. Xenia Vamos. – Будапешт, 2016. – № 95. – С. 79–84.

17. *Фразеологізми весільної обрядовості в середньонаддніпрянських говірках* / Г. І. Мартинова // Славянская фразеология в синхронии и диахронии : сб. науч. ст. / Гомельский гос. ун-т им. Ф. Скорины ; редкол.: В. И. Коваль (отв. ред.) [и др.]. – Гомель, 2015. – Вып. 2. – С. 179–183.

18. **Шитик Л. В.** *Різноваріата синхронна переходність синтаксичних одиниць* / Л. В. Шитик // *Тенденції розвитку української лексики та граматики*. – Варшава ; Івано-Франківськ, 2015. – Вип. 4. – С. 466–473.

19. **Ярмоленко Н. М.** *Відображення космологічних уявлень українців у заспівах народних дум* / Н. М. Ярмоленко // Славянская міфологія и етнолінгвістика. – Гомель, 2015. – С. 303–307.

20. Яцина С. М. Формування професійних умінь у майбутніх учителів української мови і літератури в процесі вивчення літературознавчих дисциплін : автореф. дис. ... канд. педаг. наук : 13.00.07 / Світлана Миколаївна Яцина. – Черкаси, 2016. – 20 с.

Навчально-науковий інститут фізики, математики та комп’ютерно-інформаційних систем

1. Akulenko I. *Monitoring the Students' Cognitive Interest in Math Class* [Електронний ресурс] / I. Akulenko, I. Vasilenko // American Journal of Educational Research. – 2015. – Vol. 3, No. 12B. – P. 6–10. – Special issue «Ensuring the quality of higher education» / Chief Guest Editor N. Tarasenkova. – Режим доступу: <http://pubs.sciepub.com/education/3/12B/2/index.html>

2. Akulenko I. *Peculiarities of content of PhD educational and research programs in the specialty 014 Secondary Education (Mathematics)* / I. Akulenko, I. Bogatyrova, Z. Serdiuk // Social and Economic Priorities in the Context of Sustainable Development : [monograph]. – Opole, 2016. – Part 3 : Education system and its improvement from the perspective sustainable development. – P. 311–321.

3. Babenko E. A. *Stabilization of the motion of a nonlinear system with interval initial conditions* / E. A. Babenko, A. A. Martynyuk // International applied Mechanics. – 2016. – Vol. 52, No. 2. – P. 182–191.

4. Babenko E. A. *Stabilization of the Motion of Affine Systems* / E. A. Babenko, A. A. Martynyuk // International applied Mechanics. – 2016. – Vol. 52, No. 4. – P. 413–421.

5. Bier A. *Automorphisms of restricted parabolic trees and Sylow p-subgroups of the finitary symmetric group* / A. Bier, Yu. Leshchenko, V. Sushchansky // Journal of Algebra. – 2016. – No. 452. – P. 401–426.

6. Gusak A. *Zero stability" of the two-phase systems and random walk in the composition space* / A. Gusak, H. Leszczyński, M. Danielewski, V. Klochay // Вісник Черкаського університету : наук. журн. Серія Фізико-математичні науки. – 2015. – № 16 (349). – P. 3–9.

7. *Influence of the additives of the third element in alloy Cu-Ti on energy of the segregation of the impurity during cellular precipitation of the solid solution 2* [Електронний ресурс] / S. I. Derevianko, A. K. Kuzniak, Ju. A. Liashenko, I. O. Shmatko, O. A. Shmatko // East Eur. J. Phys. 4. – 2016. – Vol. 3, No. 2. – P. 26–31. – Режим доступу: <http://eejp.univer.kharkov.ua/Biblio/2016/32>.

8. Lutsenko H. *Case-Study of Interdisciplinary Project-Based Graduate Works Implementation* / H. Lutsenko, Hr. Lutsenko // International Conference Problem-Based Learning (PBL) – Promoting competences, shaping the future". – Zurich, Switzerland. – 2016. – 16–17 June.

9. *Models morbidity a pupils of middle school age* [Електронний ресурс] / O. Svetlova, O. Suprunenko, A. Rybalko, S. Kovalenko // Theoretical and Applied Science. – 2016. – № 7 (39). – C. 75–84. – Режим доступу: <http://www.t-science.org/arxivDOI/2016/07-39/07-39-13.html>.

10. *Peculiarities of content of PhD educational and research programs in the specialty 014 Secondary Education (Mathematics)* / N. A. Tarasenkova, I. A. Akulenko, I. Bogatyrova, Z. Serdiuk // Social and Economic Priorities in the Context of Sustainable Development : [monograph]. – Opole, 2016. – Part 3 : Education system and its improvement from the perspective sustainable development. – P. 311–321 : illus., tabs., bibls.

11. Shulga N. V. *Construction of the detector for synergetic educational system based on quality standards* / N. V. Shulga // American Journal of Educational Research. – 2015. – Vol. 3, no. 12. – P. 36–40.

12. *Stochastic kinetic mean field model* / Z. Erdélyi, M. Pasichnyy, V. Bezpalchuk, JJ. Tomán, B. Gajdics, A. Gusak // Annual meeting of the Hungarian Physical Society. – 24–27.08.2016, Szeged, Hungary. – P. 31–37.

13. *Stochastic kinetic mean field model* / Z. Erdélyi, M. Pasichnyy, V. Bezpalchuk, JJ. Tomán, B. Gajdics, A. Gusak // Workshop «Experimental investigation and modelling of nanoscale solid state reactions with technological impact» 08.31.2016–01.09.2016, Dübendorf, Switzerland.

14. *Stochastic kinetic mean field model* / Z. Erdélyi, M. Pasichnyy, V. Bezpalchuk, JJ. Tomán, B. Gajdics, A. Gusak // EMRS 2016 Fall, Symposium U (Computer modelling in nanoscience and nanotechnology: an atomic-scale perspective), 19–22 September 2016.

15. *Stochastic kinetic mean field model* Erdélyi Z., Pasichnyy M., Bezpalchuk V., Tomán J. J., Gajdics B., & Gusak A. M. // Stochastic kinetic mean field model. Computer Physics Communications, 204, (2016).

16. *Stochastic kinetic mean field model for Atom Movement Simulations* / Z. Erdélyi, M. Pasichnyy, V. Bezpalchuk, JJ. Tomán, B. Gajdics, A. Gusak // 5th DOFFI 2016 – Conference for Physics PhD students, 16–19.06.2016, Balatonfenyves, Hungary.

17. Тарасенкова Н. А. Система білінгваль-них завдань для студентів природничо-математичних спеціальностей університетів з угорською мовою навчання / Н. А. Тарасенкова, Е. Боркач // Science and education a new dimension. – Budapest, 2016. – IV (40), Issue 81. – Р. 66–69.
18. Акуленко І. А. Новации в подготовке аспирантов по теории и методике обучения математике в Украине / И. А. Акуленко, Н. А. Тарасенкова // 12 Белорусская математическая конференция, г. Минск, 5–10 сент. 2016 г. : материалы междунар. конф. – Минск, 2016. – Ч. 5. – С. 112–113.
19. Акуленко І. А. Основи криптології : навч.-метод. посіб. : у 2-х ч. / І. А. Акуленко, Н. О. Красношлик, Ю. Ю. Лещенко. – Черкаси, 2016. – Ч. 2. : Асиметричні криптосистеми. – 128 с.
20. Акуленко І. А. Програма фахового випробування для вступників до аспірантури на здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії. Спеціальність – 014 Середня освіта (математика) [Електронний ресурс] / І. А. Акуленко, Н. А. Тарасенкова. – Черкаси, 2016. – 14 с. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0Bz9Pblt6U8UmVA5al1dVWmp4YUk/view>.
21. Акуленко І. А. Програма фахового випробування для вступників до аспірантури на здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії. Спеціальність – 011 Науки про освіту, спеціалізація – теорія та методика навчання математики у ВНЗ [Електронний ресурс] / І. А. Акуленко, Н. А. Тарасенкова. – Черкаси, 2016. – 14 с. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0Bz9Pblt6U8UmUzlTZnFkc2psaEk/view>.
22. Акуленко І. А. Програмові результати освітньої підготовки доктора філософії (PhD) на третьому рівні вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (математика) / І. А. Акуленко, Н. А. Тарасенкова // Science and education a new dimension / Chief Honorary Editor N. Tarasenкова. – Budapest , 2016. – IV (43), Issue 88. – Р. 7–14.
23. Алгебра : [підруч. для 8 кл. загальноосв. навч. закл.] / Н. А. Тарасенкова, І. М. Богатирьова, О. М. Коломієць, З. О. Сердюк. – Київ : УОВЦ «Оріон», 2016. – 336 с. – Гриф МОН «Рекомендовано».
24. Безпальчук В. М. Застосування сточастичного кінетично-го середньопольового (SKMF) методу до впорядкування атомів заміщення в макро- та нанорозмірних ГЦК-гратицях / В. М. Безпальчук, М. О. Пасічний, А. М. Гусак // Металлофізика и новейшие технологии. – 2016. – Т. 38, № 9. – С. 1135–1144.
25. Безпальчук В. М.. Узагальнення кінетичного середньополь-ового методу на вакансійний механізм та його застосування до опису стинодального розпаду / В. М. Безпальчук, А. М. Гусак // Металло-фізика и новейшие технологии. – 2015. – Т. 37, № 12. – С. 1583–1593.
26. Геометрія : [підруч. для 8 кл. загальноосвітніх навч. закл.] / Н. А. Тарасенкова, М. І. Бурда. – Київ : УОВЦ «Оріон», 2016. – 224 с. – Гриф МОН «Рекомендовано».
27. Експрес-контроль з алгебри. 8 клас : [навч. посіб.] / Н. А. Тарасенкова, І. М. Богатирьова, О. М. Коломієць, З. О. Сердюк ; за ред.: Н. А. Тарасенкової, М. І. Бурди. – Київ : УОВЦ «Оріон», 2016. – 96 с. – Гриф комісії МОН «Схвалено».
28. Експрес-контроль з геометрії для 7 класу : [навч.-метод. посіб.] / М. І. Бурда, Н. А. Тарасенкова, І. М. Богатирьова, ; за ред.: Н. А. Тарасенкової, М. І. Бурди. – Київ : Вид. дім «Освіта», 2016. – 96 с. – Гриф комісії МОН «Схвалено».
29. Експрес-контроль з геометрії. 8 клас : [навч. посіб.] / М. І. Бурда, Н. А. Тарасенкова, І. М. Богатирьова, О. М. Коломієць, З. О. Сердюк ; за ред.: Н. А. Тарасенкової, М. І. Бурди. – Київ : УОВЦ «Оріон», 2016. – 96 с. – Гриф комісії МОН «Схвалено».
30. Засоби перевірки математичної компетентності в основній школі / Н. А. Тарасенкова, І. М. Богатирьова, О. М. Коломієць, З. О. Сердюк // Science and education a new dimension. – Budapest, 2015. – III (26), Issue 64. – Р. 12–18.
31. Зошит для контролю навчальних досягнень з алгебри. 8 клас : [навч. посіб.] / Н. А. Тарасенкова, І. М. Богатирьова, О. М. Коломієць, З. О. Сердюк ; за ред.: Н. А. Тарасенкової, М. І. Бурди. – Київ : УОВЦ «Оріон», 2016. – 48 с. – Гриф комісії МОН «Схвалено».
32. Зошит для контролю навчальних досягнень з геометрії. 8 клас : [навч. посіб.] / М. І. Бурда, Н. А. Тарасенкова, І. М. Богатирьова, О. М. Коломієць, З. О. Сердюк ; за ред.: Н. А. Тарасенкової, М. І. Бурди. – Київ : УОВЦ «Оріон», 2016. – 48 с. – Гриф комісії МОН «Схвалено».
33. Корниенко С. В. Влияние источников и стоков вакансий на кинетику реакционной диффузии в бинарной системе / С. В. Корниенко, А. М. Гусак // Металлофізика и новейшие технологии. – 2015. – Т. 37, № 10. – С. 1297–1311.

34. *Математика* : [підруч. для 5 кл. спец. загальноосвіт. навч. закл. для сліпих дітей : надрук. рельєфно-крапковим шрифтом Брайля з видання підруч. для загальноосвіт. навч. закл.] : у 6 ч. / Н. А. Тарасенкова, І. М. Богатирьова, О. П. Бочко, О. М. Коломієць, З. О. Сердюк ; адаптація: І. М. Гудим, Г. О. Снігир. – Київ : ДСВ «Освіта», 2016. – Ч. 1 (§§1 – 5). – 140 с. – Гриф МОН «Рекомендовано».

35. *Математика* : [підруч. для 5 кл. спец. загальноосвіт. навч. закл. для сліпих дітей : надрук. рельєфно-крапковим шрифтом Брайля з видання підруч. для загальноосвіт. навч. закл.] : у 6 ч. / Н. А. Тарасенкова, І. М. Богатирьова, О. П. Бочко, О. М. Коломієць, З. О. Сердюк ; адаптація: І. М. Гудим, Г. О. Снігир. – Київ : ДСВ «Освіта», 2016. – Ч. 2 (§§6 – 11). – 140 с. – Гриф МОН «Рекомендовано».

36. *Математика* : [підруч. для 5 кл. спец. загальноосвіт. навч. закл. для сліпих дітей : надрук. рельєфно-крапковим шрифтом Брайля з видання підруч. для загальноосвіт. навч. закл.] : у 6 ч. / Н. А. Тарасенкова, І. М. Богатирьова, О. П. Бочко, О. М. Коломієць, З. О. Сердюк ; адаптація: І. М. Гудим, Г. О. Снігир. – Київ : ДСВ «Освіта», 2016. – Ч. 3 (§§12 – 18). – 140 с. – Гриф МОН «Рекомендовано».

37. *Математика* : [підруч. для 5 кл. спец. загальноосвіт. навч. закл. для сліпих дітей : надрук. рельєфно-крапковим шрифтом Брайля з видання підруч. для загальноосвіт. навч. закл.] : у 6 ч. / Н. А. Тарасенкова, І. М. Богатирьова, О. П. Бочко, О. М. Коломієць, З. О. Сердюк ; адаптація: І. М. Гудим, Г. О. Снігир. – Київ : ДСВ «Освіта», 2016. – Ч. 4 (§§19 – 25). – 140 с. – Гриф МОН «Рекомендовано».

38. *Математика* : [підруч. для 5 кл. спец. загальноосвіт. навч. закл. для сліпих дітей : надрук. рельєфно-крапковим шрифтом Брайля з видання підруч. для загальноосвіт. навч. закл.] : у 6 ч. / Н. А. Тарасенкова, І. М. Богатирьова, О. П. Бочко, О. М. Коломієць, З. О. Сердюк ; адаптація: І. М. Гудим, Г. О. Снігир. – Київ : ДСВ «Освіта», 2016. – Ч. 5 (§§26 – 31). – 140 с. – Гриф МОН «Рекомендовано».

39. *Математика* : [підруч. для 5 кл. спец. загальноосвіт. навч. закл. для сліпих дітей : надрук. рельєфно-крапковим шрифтом Брайля з видання підруч. для загальноосвіт. навч. закл.] : у 6 ч. / Н. А. Тарасенкова, І. М. Богатирьова, О. П. Бочко, О. М. Коломієць, З. О. Сердюк ; адаптація: І. М. Гудим, Г. О. Снігир. – Київ : ДСВ «Освіта», 2016. – Ч. 6 (§32 – 36). – 140 с. – Гриф МОН «Рекомендовано».

40. *Освітньо-наукова програма підготовки фахівців освітньо-наукового ступеня доктора філософії на третьому рівні вищої освіти* за галузю знань 01 Освіта, спеціальністю 014 Середня освіта (математика) / І. А. Акуленко, Н. А. Тарасенкова, І. М. Богатирьова [та ін.]. – Черкаси : Вид. Чабаненко Ю., 2016. – 42 с.

41. *Порубльов І. М. Збірник задач областях, районах (міських)* олімпіад з інформатики Черкаської області та їх розв'язки (2013–2015 рр.) / І. М. Порубльов, І. В. Фурник. – Черкаси : Вид-во Черкаського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних працівників, 2012. – 68 с.

42. *Програма фахового випробування для вступників до аспірантури на здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії. Спеціальність – 014 Середня освіта (математика) [Електронний ресурс]* / Н. А. Тарасенкова, І. А. Акуленко. – Черкаси, 2016. – 14 с. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0Bz9Pblt6U8UmEVASa1dVWmp4YUk/view>.

43. *Програма фахового випробування для вступників до аспірантури на здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії. Спеціальність – 011 Науки про освіту, спеціалізація – теорія та методика навчання математики у ВНЗ) [Електронний ресурс]* / Н. А. Тарасенкова, І. А. Акуленко. – Черкаси, 2016. – 14 с. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0Bz9Pblt6U8UmUzlTZhFkc2psaEk/view>.

44. *Тарасенкова Н. А. Новации в подготовке аспирантов по теории и методике обучения математике в Украине* / Н. А. Тарасенкова, И. А. Акуленко // 12 Белорусская математическая конференция, г Минск, 5–10 сент. 2016 г. : материалы междунар. конф. – Минск : БГУ, 2016. – Ч. 5. – С. 112–113.

45. *Тарасенкова Н. А. Програмові результати освітньої підготовки доктора філософії (PhD) на третьому рівні вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (математика)* / Н. А. Тарасенкова, І. А. Акуленко // Science and education a new dimension / Chief Honorary Editor N. Tarasenкова. – IV (43), Issue 88. – Budapest, 2016. – Р. 7–14.

46. *Шульга Н. В. Синергетична модель стохастичної підготовки майбутніх економістів* : монографія / Н. В. Шульга. – Харків : Вид. Іванченко І. С., 2016. – 460 с.

**Навчально-науковий інститут фізичної культури,
спорту і здоров'я**

1. *Technological Support of Estimating Functional Opportunities of Higher Parts of Central Nervous System in the Individuals with Auditory Deprivation* / M. V. Makarenko, V. S. Lyzogub, L. I. Yukhymenko, S. M. Khomenko, Y. V. Koval // American Journal of Engineering Research. – 2016. – Vol. 5, Issue 10. – P. 67–71.
2. **Дудник І. О.** Методичні рекомендації для підвищення рівня сформованості у підлітків мотиву досягнення успіху в процесі розвитку фізичних якостей / І. О. Дудник, Д. Л. Нечипоренко, Л. А. Нечипоренко // Pedagogy and psychology, Budapest, Science and education a new dimension. – 2016. – III(33), Issue 66. – P. 31–34.
3. **Коваленко С. О.** Варіабельність серцевого ритму. Методичні аспекти : монографія / С. О. Коваленко, Л. І. Кудій. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького. – 2016. – 300 с.
4. **Меньших О. Е.** Фізичні здібності підлітків із різним рівнем фізичного розвитку та властивостей нейродинамічних функцій / О. Е. Меньших. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 228 с.
5. **Моделі заболеваності дітей середнього шкільного віку** / Е. Д. Светлова, О. А. Супруненко, А. В. Рыбалко, С. А. Коваленко // Theoretical and Applied Science. – 2016. – № 7 (39). – С. 75–84.
6. **Організація оздоровчих занять з фізичної культури для учнів із захворюваннями систем дихання та кровообігу** : навч.-метод. посіб. / Н. В. Сисоєнко, О. П. Безкопильний, Н. В. Слаутіна, О. Д. Светлова. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 80 с.
7. **Пустовалов В. О.** Фізичні здібності підлітків із різним рівнем фізичного розвитку та властивостей нейродинамічних функцій : монографія / В. О. Пустовалов, Ю. О. Петренко, О. Е. Меньших. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 228 с.
8. **Ровний А. С.** Психосенсорні механізми управління рухами спортсменів : монографія / А. С. Ровний, В. С. Лизогуб. – Харків : ХНАДУ, 2016. – 360 с.

**Факультет обчислювальної техніки,
інтелектуальних та управлюючих систем**

1. *Automated Information-Analytical System for Training and Methodological Support to the University Courses: Implementation and*

Utilization [Електронний ресурс] / V. G. Grytsenko, O. M. Podolyan, L. I. Gladka, I. V. Yustyk // American Journal of Educational Research. – 2015. – Vol. 3, No. 12 B. – P. 20–25. – Режим доступу: <http://pubs.sciepub.com/education/3/12B/5/>.

2. **Lutsenko G.** Case-Study of Interdisciplinary Project-Based Graduate Works Implementation / G. Lutsenko, Hr. Lutsenko // International Conference Problem-Based Learning (PBL) – Promoting competences, shaping the future. – Zurich; Switzerland, 2016 – 16–17 June 2016.

3. **Yustyk I.** Analysis of the possibilities of using learning management systems in the information-educational environment of the university [E-resource] / I. Yustyk, V. Grytsenko, O. Podolian // Pedagogy and Psychology In an era of Increasing Flow of Information. -- 2016 [Held in Budapest on 1st of May 2016]. – P. 88.

4. **Гриценко В. Г.** Алгоритмізація та програмування : навч. посіб. / В. Г. Гриценко, Л. І. Гладка. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького 2016. – 527 с.

5. **Гриценко В. Г.** Організаційно-педагогічні засади створення і впровадження web-орієнтованої інформаційно-аналітичної системи управління університетом : монографія / В. Г. Гриценко. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 522 с.

6. **Гриценко В. Г.** Основи комп’ютерно-інтегрованого управління : навч. посіб. / В. Г. Гриценко, Л. І. Гладка. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького 2016. – 639 с.

7. **Навчально-методичний посібник з дисципліни «Автоматизовані системи контролю»** для майбутній інженерів із комп’ютерних систем / уклад. Т. В. Бодненко. – Черкаси : Друк ФОП Белінська О. Б., 2016. – Ч. 2. – 82 с.

Психологічний факультет

1. **Babenko E.** Using of symbolization mechanisms in modern advertising / E. Babenko, T. Gorobets // American Journal of Science and Technologies. – 2016. – No. 1. (21) (January-June), Vol. III : Princeton University Press. – P. 750–1105.

2. **Smalyus L.** Development of flexibility as an integral personality's characteristics / L. Smalyus, N. Shavrovskaya // Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. – Budapest, 2016. – IV (41), Issue 86. – C. 76–79.

3. **Yacenko T.** *Methodology of Deep Perception of a Person's Mind* / T. Yacenko, O. Poliannychko, O. Pedchenko [Електронний ресурс] // Open Journal of Social Sciences. – 2016. – June 15. – P. 121–127. – Режим доступу: <http://www.scirp.org/journal/jss>.

4. **Білуха Т. І.** *Виховні аспекти психоаналізу та глибинно-психологічної корекції* / Т. І. Білуха, О. В. Педченко // American Journal of Science and Technologies. – No. 1. (21) (January-June), Vol. III : Princeton University Press. – P. 731–737.

5. **Овчаренко О. В.** *Гендерні відносини: архетип, стереотип, ідентичність* : посібник / О. В. Овчаренко, О. А. Пушонкова, З. В. Шевченко ; за заг. ред.: О. А. Пушонкової, З. В. Шевченко // Гендерні відносини: архетип, стереотип, ідентичність. – Черкаси : АММО, 2016. – 123 с.

6. *Психологічна допомога особам з груп ризику* : метод. рек. до вивчення навчальної дисципліни для студентів спеціальності 8.03010201 Психологія / уклад. Л. Н. Смалиус. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 42 с.

7. **Тарнавська Л. Д.** *Адаптація першокурсників до навчання у ВНЗ: психологічний супровід* : навч.-метод. посіб. / Л. Д. Тарнавська, О. В. Овчаренко. – Черкаси : Вид-во САН, 2016. – 76 с.

8. **Харченко Д. М.** *Психофізіологічні особливості підготовки кадрів військових підрозділів, підрозділів поліції та ДСНС України* / Д. М. Харченко, Ю. Ю. Чистовська // International Scientific-Practical Conference Actual questions and problem of development of social sciences : conference Proceedings, June 28–30, 2016. – Kielce, 2016. – C. 205–207.

9. **Шавровська Н. В.** *Гнучкість як інтегральна характеристика сучасного фахівеця* / Н. В. Шавровська, Л. Н. Смалиус // Сучасні наукові дослідження та розробки: теоретична цінність та практичні результати – 2016 : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., Братислава (Словаччина), 15–18 берез. 2016 р. – Київ, 2016. – С. 148–149.

Наукова бібліотека

1. **Відгомін:** імідж Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького в інформаційному просторі. № 16 / О. М. Абраузомова, Л. Г. Лисиця ; наук. ред. Г. М. Голиш. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 92 с.

2. **Іщенко Микола Павлович** : доктор філософських наук, професор, заслужений працівник освіти України : біобібліогр. покажч. /

уклад.: Г. М. Голиш, Т. І. Іщенко, В. О. Кіреєва, Л. Г. Лисиця ; авт. вступ. сл.: А. Є. Конверський. – Черкаси : Бізнес інновац. центр ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2016. – 116 с. – (Бібліографія вчених України ; вип. 8).

3. *Краснавці Черкащини* / уклад.: В. М. Мельниченко, Г. М. Голиш. – Черкаси : Вертикаль, 2016. – 220 с.

4. *Наукова бібліотека ім. М. Максимовича в контексті історії її сьогодення ЧНУ ім. Б. Хмельницького* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. «Черкаському національному університету ім. Б. Хмельницького – 95: історія і сучасність», Черкаси, 26 лют. 2016 р. Секція № 4 / упоряд. Н. Г. Конджарян ; ред. Г. М. Голиш. – Черкаси : НБ ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 108 с.

5. *Спокою в житті не знав* : книга-спогад про освітянина Володимира Клименка / авт.-упоряд.: Г. М. Голиш, А. Ю. Логінов. – Черкаси : Вертикаль, 2016. – 240 с.

6. **Чабан Анатолій Юзефович** : доктор історичних наук, професор : біобібліогр. покажч. / уклад.: В. О. Кіреєва, Л. Г. Лисиця, О. З. Силка, Л. І. Синявська ; авт. вступ. сл. В. М. Мельниченко ; наук. ред. Г. М. Голиш. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 64 с. – (Серія: Бібліографія вчених України ; вип. 9).

КОНФЕРЕНЦІЇ НА БАЗІ ЧНУ ім. Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Навчально-науковий інститут економіки і права

1. III Міжнародна науково-практична конференція «Туризм і гостинність: вчора, сьогодні, завтра», 12–13 жовтня.
2. VI Всеукраїнська науково-практична конференція «Інтелектуальна власність: погляд з ХХІ століття», 12–13 жовтня.
3. Науково-практичний семінар «Висвітлення у навчально-експкурсійних програм наукової та громадської діяльності Євгена Чикаленка в с. Кононівка на Драбівщині», 28 жовтня.
4. Круглий стіл «Актуальні проблеми безоплатної правової допомоги: законодавство, практика, досвід», 6 грудня.
5. Круглий стіл «Інтелектуальна власність в освіті та науці. механізми захисту авторського права», 7 грудня.
6. Круглий стіл «Права людини в Україні та проблеми їх реалізації у сучасних умовах», 8 грудня.
7. Круглий стіл «Пріоритети забезпечення прав і свобод громадян України у контексті філософії гуманізму і демократії», 9 грудня.
8. Науково-практичний семінар «Актуальні проблеми державотворення, право творення та правозастосування», 13 грудня.

Навчально-науковий інститут іноземних мов

1. Міжнародна наукова конференція «Когнітивна лінгвістика в міждисциплінарному контексті: теорія і практика», 8–10 жовтня.
2. Круглий стіл «15 років Полонійному центру», 2 грудня.
3. Всеукраїнський міжвузівський науково-практичний семінар «Вища та середня школа – співпраця заради майбутнього» з нагоди 90-річчя від дня народження професора О. П. Преснякова, 15–16 грудня.

Навчально-науковий інститут історії і філософії

1. Всеукраїнська наукова конференція з міжнародною участю «Черкаський історіографічний симпозіум» присвячений 150-річчю від дня народження Михайла Грушевського, 22 вересня.
2. Всеукраїнська наукова конференція «Українське православ'я на шляху самовизначення, єдності та конституування», 24–25 жовтня.
3. Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Соціальні практики формування гендерної чутливості й толерантності», 1–3 грудня.

Навчально-науковий інститут педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва

1. I Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасне дошкілля у контексті інтеграції до європейського освітнього простору», 27 вересня.
2. III Всеукраїнська науково-практична конференція «Традиції та новітні технології у розвитку сучасного мистецтва», 23 листопада.
3. Круглий стіл «Агресія в українському суспільстві. Причини, наслідки та профілактика», 24 листопада.
4. Перші науково-практичні читання «Управлінська-педагогічні аспекти професійної діяльності викладача вищої школи», 13 грудня.

Навчально-науковий інститут української філології і соціальних комунікацій

Науковий семінар «Актуальні проблеми теорії літератури (Шості Єфремовські читання) присвячений 140-річчю з дня народження видатного вченого і громадського діяча, академіка Сергія Єфремова та 125-річчю з дня народження видатного поета і вченого, професора Павла Пилиповича, 4–5 жовтня.

Факультет обчислювальної техніки, інтелектуальних та управляючих систем

Науковий семінар «Впорядкування, розпад та твердофазні реакції в нано-матеріалах», 3-4 серпня.

Психологічний факультет

Студентська науково-практична конференція «Біологічні та соціальні чинники особливостей поведінки та психіки студентської молоді», 26 листопада.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Ågren H. 60, 61
Aksimentyeva O. I. 61
Akulenko I. 66, 67
Babenko E. A. 66, 73
Baryshnikov G. 60, 61
Baryshnikova A. 60
Bezpachuk V. 67
Bier A. 66
Bogatyrova I. 66, 67
Bondarchuk S. 60
Borkach E. 68
Cherevko O. 47
Cherpak V. 60, 61
Danielewski M. 66
Danyluk S. S. 57
Danylyuk S. S. 53
Danylchuk H. 47
Deksnys T. 60
Derbentsev V. 47
Derevianko S. I. 66
Erdélyi Z. 67
Gajdics B. 67
Gawrys P. 61
Gerasimova N. 57
Gerasimova I. 57
Gladka L. I. 73
Gorobets T. 73
Grytsenko V. G. 73
Gusak A. 66, 67
Ivaniuk K. 60, 61
Jagieillo E. 60
Kalashnikov V. V. 47
Kalashnykova N. 47
Karaush N. N. 60
Kavun S. V. 47
Keruckas J. 60

Khomenko S. M. 72
Kindratska L. 60
Kim-Alimaszewskej A. 60
Klochay V. 66
Koval Y. V. 72
Kovalenko O. A. 57
Kovalenko S. 67
Kulish I. M. 53
Kuzniak A. K. 66
Leshchenko Yu. 66
Leszczyński H. 66
Liashenko Ju. A. 66
Litvin V. 61
Lusenko O. 60
Lutsenko H. 67, 73
Lutsenko Hr. 67, 73
Lyzogub V. S. 72
Makarenko M. V. 72
Martovytska N. V. 53
Martynyuk A. A. 66
Minaev B. 60, 61
Minaeva V. A. 60, 61
Pasichnyy M. 67
Pavlov K. 60
Pedchenko O. 74
Pjetsukh O. I. 53
Podolyan O. M. 73
Poliannychko O. 74
Radchenko O. Yu. 53
Rybalko A. 66
Serdiuk Z. 66, 67
Sharapov A. 47
Shavrovska N. 73
Shevchenko O. P. 61
Shmatko I. O. 66
Shmatko O. A. 66
Shpak L. 60
Shulga N. V. 67

Simokaitiene J. 60
Smalyus L. 73
Soloviev V. 47
Stakhira P. 61
Sun W.-H. 60
Suprunenko O. 67
Sushchansky V. 66
Svetlova O. 67
Tarasenkova N. A. 57, 67, 68
Tomán JJ. 67
Tymoshenko U. V. 57
Valiev R. R. 60
Vasilenko I. 66
Volyniuk D. 60
Yacenko T. 60, 74
Yatsenko O. 60
Yukhymenko L. I. 72
Yustyk I. V. 73
Zachosova N. V. 47
Zhobotynska S. 53
Zubenko O. 61
Абраузомова О. М. 55, 74
Авер'янова К. 9, 51
Авсян Д. 9
Адешелідзе М. О. 53
Акуленко І. А. 68, 71
Аліфанова С. А. 53
Андіс М. А. 12
Андрусяк В. М. 11
Архипова С. П. 57
Астапова-Вязьмина Е. И. 55
Афанасьєва Д. 17
Бавікіна Н. Ю. 63
Байдюк Н. В. 16, 19
Баришников Г. В. 9, 61, 63
Безверха В. 10
Безкопильний О. П. 72
Безпальчук В. М. 68

Березовський М. 29
Біда О. А. 59
Білецька В. С. 53
Білик Л. І. 59
Білоножко В. Я. 61
Білуха Т. І. 74
Білянський П. П. 17
Більда А. 28, 45, 46
Блажієвська Ю. 17, 21
Брацкі А. 41
Богатирьова І. М. 68, 69, 70, 71
Бодненко Т. В. 73
Боєчко В. Ф. 55
Бондарп І. І. 16, 17, 18
Бондаренко А. 8
Бондаренко М. 35
Бондаренко Т. 36
Бондаренко Т. Г. 64
Бородіна Н. 29
Бочко О. П. 70
Буевич Е. 5
Бунь Т. М. 54
Бурда М. І. 69
Вдовиченко Г. 17
Вельбівець О. 14, 42
Виговський І. 17
Виноградова І. 35
Вінніков А. 12
Власенко В. Л. 59
Власенко Т. 34
Вовк В. 30
Вовкочин Л. Ю. 58
Вовчанський Г. 27, 28
Волошкевич Г. А. 47, 52
Волощенко С. 8
Гаврилюк Г. В. 9
Гаврилюк М. Н. 20, 21, 62
Гадецька З. М. 47, 49, 50

Гайдай І. 41
Галаган Р. Л. 61
Гаращенко В. 51
Георгізова І. Л. 47, 52
Геращенко І. В. 14, 39
Гладка Л. І. 73
Гнезділова К. М. 57
Голиш Г. М. 7, 17, 19, 20, 37, 55, 74, 75
Голодова О. А. 54
Голуб Н. 44
Гончаренко В. 35
Горбань І. О. 50
Гордеєва Т. Є. 58
Грабовий А. К. 61
Грицаченко А. 11
Гриценко В. Г. 73
Гудим М. 70
Гуржій О. 10
Гусак А. М. 43, 69
Данилевський В. 37
Данилюк Р. 45
Данильчук А. Б. 48
Дем'яненко В. 27
Демиденко Т. М. 58
Денисенко В. О. 48, 49
Денисенко В. С. 50
Десятов Т. М. 19
Дзюменко Т. 10
Діденко А. 35
Діденко В. 30
Дмитренко В. 8
Дріга О. 28, 45
Дробний Б. М. 51
Дробот Ж. А. 48
Дубенська В. П. 51
Дубова А. 10
Дудак О. В. 50
Дудник І. О. 72

Дука В. 34
Дунаєвський В. 14
Дучинська Я. О. 50
Євсейчик Ю. 27
Зайковська О. М. 53
Завгородня Л. В. 64
Запорожець Т. 10
Заточна А. В. 50
Зеленський М. 45
Зінченко О. 14
Зубенко О. Г. 62
Ігнатенко І. А. 62
Ілюха О. В. 22, 62
Ільчук Ю. 34
Іржавська А. П. 56
Іщенко М. П. 74
Кабак В.
Кавун Л. І. 64
Калинин С. П. 51
Каліжников В. А. 51
Калюжна Л. Б. 10
Карауш Н. 9, 63
Карпенко В. П. 61
Качур Р. 38
Кириленко В. 13, 14, 37
Кирилюк Є. М. 48
Кирилюк І. М. 48
Кібальник Л. О. 48
Кільчик М. 17
Кіреєва В. О. 55, 56, 75
Клименко В. 17
Клименко Г. А. 64
Клим-Климашевская А. 58, 59
Ковалев І. 14
Коваленко В. 34, 72
Коваленко С. О. 28, 72
Коваленко Т. 39
Коваль Н. 65

Коваль В. 37, 40
Коваль І. 7, 9
Коваль С. 36
Ковтун Н. 36
Когут Ю. 40
Кожушко А. 11
Козлова А. 39
Кезловська Т. 11
Колесник І. 55
Коломіць О. М. 68, 69, 70
Комзюк В. Т. 52
Конверський А. Є. 75
Конджарян Н. Г. 75
Кондрашова Л. В. 58, 59
Конограй В. А. 19
Кононенко Ю. 52
Корниенко С. В. 69
Корній Д. 17
Корновенко С. В. 9, 20, 29
Король Я. Д. 10
Коротун Л. В. 56
Кошка О. 38
Кешова І. О. 64
Кравець О. 31
Красношилик Н. О. 68
Красовська-Кириленко І. 28
Кретов П. В. 55, 56
Кретова О. І. 54, 56
Крижанівський Р. 17
Крикун О. 27
Кронгауз В. О. 56
Кудій Л. І. 72
Кудіна О. 39
Кукуленко-Лук'янець І. В. 18, 19
Кукурудза І. І. 47, 48
Куліш О. А. 58
Куліш С. 27, 28
Кульбашна О. А. 44, 43

Куманов О. 45
Курбет Є. 8, 41
Курська О. 16
Лавріненко К. 35
Лазуренко В. 8, 37
Левченко В. 11, 35
Лещенко Ю. Ю. 68
Лещинський О. П. 59
Лизогуб В. С. 61, 72
Лисенко С. 14
Лисиця Л. Г. 55, 56, 74, 75
Литвин І. М. 54
Литвин Т. Ю. 51
Литвин Я. 34
Лівшиц А. І. 26
Лінєвіч Г. 41
Лістровий Я. 20
Логінов А. Ю. 75
Лодатко Є. О. 59
Лубко І. М. 49
Лут О. А. 62
Мазур М. 20
Майборода Г. Я. 59
Максюма М. 12
Малиш Ю. 39
Мартинова Г. І. 65
Мартовицкая Н. В. 54
Марусенко С. 46
Марценішко В. О. 64
Масленко К. С. 51
Масненко В. В. 6, 16, 18, 19, 56
Матвійчук М. М. 59
Махаринець Я. 39
Мельник Т. О. 62
Мельниченко В. М. 19, 37, 55, 75
Мельничук С. 25
Меньших О. Е. 72
Метелиця Н. 11

Мехеда Н. Г. 49, 50, 52
Михайлик В. 34
Міллер Г. 34
Мінаєв Б. П. 61, 63
Мінаєва В. О. 61, 62, 63, 64
Мовчан В. І. 59
Мозговий С. О. 50
Мойсіенко В. М. 6, 9, 23
Монастирський В. 23
Мостов'як І. І. 61
Мотузенко О. 27, 28
Нагорнова А. Ю. 58
Натальченко Є. 39
Небелиця С. 9
Нестереню О. А. 64
Нечипоренко Д. Л. 72
Нечипоренко Л. А. 45, 72
Нікітенко Л. 57, 13
Нінова Т. С. 63
Новаковський В. 28
Овчаренко О. В. 74
Олексенко В. А. 76
Олійник Ю. 11
Опалько В. В. 49, 52
Осипенко В. В. 21, 63
Осока С. 17
Очеретяна Т. 41
П'єсух О. І. 54
Павловська О. 12
Паламарчук О. О. 59
Парамонова О. С. 49, 52
Пархоменко В. 39
Пасічний М. О. 69
Пахаренко В. І. 65
Пашіс Л. О. 53, 54
Педченко О. В. 74
Петренко Ю. О. 6, 72
Пивоваров В. М. 56

Платмір Я. 11
Плахута М. 39
Погребняк О. С. 61, 63, 64
Подольський Г. Н. 26
Полішук В. Т. 4, 7, 16, 17, 18, 19, 65
Полудень Л. І. 19
Полуянов А. 4
Пономаренко В. В. 40
Порубльов І. М. 71
Прашкевич М. 19
Присяжнюк Ю. П. 16, 17, 18, 20, 56
Прокопенко Л. І. 10
Прощаликова А. М. 52
Пустовалов В. О. 72
Пушонкова О. А. 74
Радченко О. Н. 52
Райтер Х. Г. 38
Резник Ю. 50
Ризина Т. В. 41
Рибалко А. В. 72
Рибарук К. 45
Ровний А. С. 72
Ромашенко Л. І. 14, 20, 65
Россоха М. Ю. 59
Рудько С. 13
Саднюк О. 35
Светлова О. Д. 72
Свідерок К. 40
Селиванова Е. А. 54
Семенюк О. 11
Сердюк З. О. 48, 68, 69, 70
Силка О. З. 55, 56, 75
Синявська Л. І. 55, 56, 75
Сисосенко Н. В. 72
Сівко М. 41
Сігетій І. П. 64
Скачков А. 27, 28
Слаутіна Н. В. 72

Сливка Л. Ф. 63
Смалиус Л. Н. 74
Смолій В. А. 55
Снігир Г. О. 70
Соколенко В. Л. 63
Соколенко С. В. 52, 63
Сокуренко О. М. 63
Соловйов В. М. 52
Соловйов В. В. 52
Сологуб М. П. 49
Солодка Л. І. 65
Сосновська І. 30
Сотула О. В. 52
Спрягайло О. А. 63
Спрягайло О. В. 5, 9, 17, 18, 19, 20, 23, 30, 32
Стаднюк О. 27
Старов С. 11
Старовойтенко Н. В. 59
Степенькін С. 36
Стеценко А. 28
Стогодюк О. В. 63
Стяжкіна Т. 27
Супруненко О. А. 72
Сухова Е. Е. 75
Таран Л. 17
Тараненко О. 9
Тарнавська Л. Д. 74
Тарасенкова Н. А. 68, 69, 70, 71
Темченко А. І. 56
Теплій М. 29
Тепловодська А. 26
Тимошенко Ю. В. 64
Титаренко К. 12
Титаренко Л. М. 63
Тихолоз В. В. 19
Тканко О. В. 13, 14, 20, 45
Ткаченко В. П. 16
Ткаченко Ю. 8, 14, 15, 41

Толок І. 14, 42
Томілін М. 29
Тютенко О. 9
Удовенко Ю. 9
Уманська В. Г. 52
Феденко О. 27, 28
Фесенко О. 10
Филипович П. 16
Фирманюк А. В. 47
Фізер І. В. 16
Фітль Л. 17
Флоріш С. 34
Фурник І. В. 71
Харламов В. 30
Харченко Д. М. 74
Хіміч А. І. 27, 28
Хіміч О. 28
Химич В. 45
Хелоша О. 27
Цимбал Н. А. 26
Чабан А. Ю. 7, 8, 19, 20, 75
Чамара Л. Є. 62
Чемерис І. А. 59
Ченбай І. В. 59
Черевко О. В. 4, 6, 7, 8, 14, 15, 17, 19, 20, 23, 25, 27, 28, 36, 37, 49,
41, 42, 47, 57, 61
Чернявський В. 11
Черняк О. І. 60
Чистовська ІО. Ю. 74
Чичук А. П. 59
Шавровська Н. В. 74
Шадрин С. С. 47
Шамара С. О. 56
Шафорост Ю. А. 62, 63
Шевченко В. 10
Шевченко З. В. 56, 74
Шевченко О. П. 63
Шитик Л. В. 65

- Шмиголь М. 46
 Шліхта Л. 15
 Шпанюк А. 9, 31
 Штокало В. 10
 Шуба Ю. В. 53
 Шульга Н. В. 71
 Яригін А. М. 59
 Ярмоленко Н. М. 65
 Ясюк Е. 41
 Яценко В. 30
 Яцина С. М. 66

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

автореф.	автореферат
вид. від.	видавничий відділ
вип.	випуск
вісн.	вісник
економ.	економічний
зб.	збірник (збірка)
конф.	конференція
метод.	методичний
навч.	навчальний
наук.	науковий
нац.	національний
пед.	педагогічний
передм.	передмова
підруч.	підручник
показч.	показчик (показник)
(показн.)	
посіб.	посібник
практик.	практичний
ред.	редактор
редкол.	редакційна колегія (редколегія)
рвв	редакційно-видавничий відділ
ред.	редакція
рец.	рецензія
р. (рр.)	рік (роки)
семінار.	семінарський
ст.	стаття
ст.	століття (сторіччя)
с.	сторінка

ЗМІСТ

Передмова	3
На шпалтах масової періодики	4
У теле- та радіоєфірі	14
На сайтах мережі Internet	19
Основні видання викладачів університету	39
Конференції на базі ЧНУ ім. Б. Хмельницького	64
Іменний покажчик	66
Список умовних скорочень	71

Інформаційне видання

Відгомін

імідж Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького в інформаційному просторі

№ 17

Укладачі: Абразумова О. М., Лисиця Л. Г.

Відновідальний за випуск: Голіш Г. М.

Коректор-бібліограф: Демченко І. В.

Коректор: Блажко Н. І.

Комп'ютерне верстання: Шакун В. В.

Підписано до друку 14.06.2017 р.

Формат 60x84/32. Папір офсет. Друк офсет. Гарнітура Times New Roman.

Умовн. друк. арк. 2,7. Обл. вид. арк. 2,7.

Замовлення № 6297. Тираж 50 прим.

Видавець і виготовник

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Адреса: бульвар Шевченка, 81, м. Черкаси, Україна, 18031

Тел. (0472) 37-13-16, факс (0472) 35-44-63,

e-mail: vydav@cdtu.edu.ua, <http://www.cdu.edu.ua>

Свідоцтво про внесення до державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК №3427 від 17.03.2009 р.